„NOWY ŚWIAT"
The only Polish A. B. C.
Newspaper
in the Eastern States

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

Kto raz przeczytał
„NOWY ŚWIAT"
Ten zawsze go czyta
6 STRONIC 6

No. 277. Rok. XXVI. DAILY AND SUNDAY NEW YORK, SOBOTA, 6 PAŹDZIERNIKA (SATURDAY, OCTOBER 6) 1923 Entered as second Class Matter, March 31st 1914, at New York Post Office, New York, N. Y. CENA 3 CENTY

TURCJA ZOSTANIE OGŁOSZONA REPUBLIKĄ

NOWA KONSTYTUCJA PODOBNĄ BĘDZIE DO KONSTYTUCJI POLSKIEJ

W miejscę senatu wybieralnego będzie Rada państwa wyznaczona przez prezydenta

KONSTANTYNOPOL, 5 października. — Nowa turecka konstytucja przewiduje republikańską formę rządu dla Nowej Turcji na wzór Polski z wybieralnym sejmem o charakterze ustawodawczo zwierzchniczym i władzą wykonawczą w osobie prezydenta wybieranego do 4-5 lat i radą ministrów odpowiedzialną przed sejmem. W miejscę drugiej izby parlamentarnej pochodzącej z wyborów zwanej w państwach demokratycznych senatem obdarzonej większemi lub mniejszemi prawami w Turcji ,będzie utworzona Rada Państwa, której członkowie będą mianowani przez prezydenta republiki.

Niezwykły wynalazek dla zwiększenia siły motorów automobilowych

LONDYN, 5 października. — Mechanizm automobilowy zostanie wkrótce zupełnie zmieniony z powodu wynalezienia nowej formy transmisji synchromicznego trybu, który jest stosowany przy obracaniu bębenka przy karabinach maszynowych i umożliwia strzelanie poprzez obracające się śmigi aeroplanu. Nowy wynalazek będzie zastosowany do automobilów za pośrednictwem specjalnej komory, w której umieszczone tryby będą obracać dodatkowe osie powodujące zwiększenie siły motoru.

Stinnes rozciąga swoje macki na Południową Afrykę

LONDYN, 5 października. — Wiadomości nadesłane z Johanisburga (Południowa Afryka), donoszą, że na skutek zerwania rokowań dla połączenia dwuch większych kompanji stalowych „Vereeniging" i Pietoua Steel Co., agenci Stinnesa zaproponowali właścicielom zwaśnionych kompanji odkupienie wszystkich udziałów tych kompanji na warunkach korzystnych dla akcjonarjuszy.

1,000 kamieniarzy wyszło na strajk

ASTORIA, L. I., 5 października. — Robotnicy kamieniarscy w liczbie 1000 zatrudnieni w Astoria Marble Co., wyszli na strajk żądając 1 dolara podwyżki dziennie.

NOWA REWOLUCJA WYBUCHŁA W PORTUGALJI

GENERALNY STRAJK NA KOLEJACH W CAŁYM KRAJU

Powodem rewolucji opór konserwatystów przeciw demokracji

MADRYD, 5 października.—W Portugalji wybuchła dzisiaj ogólna rewolucja, na skutek czynnego oporu żywiołów konserwatywnych przeciw wyborowi Gomeza na prezydenta republiki Portugalji.

Rewolucjoniści konserwatywni przypuścili atak dla opanowania ważnych punktów strategicznych zarzucając bombami koszary wojskowe. Rząd ogłosił w całym kraju stan wojenny. Wojsko otrzymało rozkaz pogotowia. Oddziały piechoty i kawalerji patrolują ulice wszystkich większych miast. Na znak protestu przeciw planowanemu przez reakcjonistów przewrotowi politycznemu organizacja kolejarzy ogłosiła generalny strajk kolejowy.

Rewolucję reakcjonistów popiera katolicki kler portugalski, dla usunięcia znienawidzonych rządów postępowo-demokratycznych

Ubezpieczanie się przed stratami z powodu zaburzeń

LONDYN, 5 października. — Kupcy niemieccy wykupują w londyńskich stowarzyszeniach ubezpieczeń polisy dla zabezpieczenia się przed stratami z powodu zaburzeń rewolucyjnych, jakie obecnie ogarnęły Niemcy.

Sprzedał 13-letnią córkę za 2,000 dol.

CANTON, Ohio, 5 października. Alex Ahmet, Arab, sprzedał swą 13-letnią córkę, 30 lat starszemu od niej mężczyźnie nazwiskiem Ahmet Mustafa za 2 tysiące dolarów. Ahmet Mustafa mimo oporu dziewczyny nazwał ją swoją żoną i zmusił do wspólnego pożycia bez uzyskania pozwolenia rządowego. Ojciec i zięć zostali aresztowani. Nieletnia zaś żona oddana Towarzystwu Opieki nad dziećmi.

Pojawienie się tyfusu w Stamford, Conn.

STAMFORD, 5 października. — W północnej części miasta zwanej Laurel Reservoir wybuchła epidemja tyfusu rozniesiona prawdopodobnie przez zatrudnionych tutaj robotników przyjezdnych, który po ukończeniu pracy wyjechali w nieznane okolice, prawdopodobnie do Jersey City. Pozostali przy pracy robotnicy otrzymali zastrzyknięcie surowicy przeciwtyfusowej.

Francja obserwuje rozpadanie się Rzeszy niemieckiej

Widzi w rozkładzie Niemiec zmniejszenie niebezpieczeństwa — Stanowisko Francji w prowincji nadreńskiej wzmacnia się coraz bardziej.

PARYŻ, 5 października.—Francja śledzi z największem zainteresowaniem rozwój wypadków w Niemczech, powodujących powolny rozkład państwa niemieckiego zorganizowanego przez Bismarka, a od pół wieku będącego śmiertelną groźbą dla Francji. Dyplomaci francuscy pilnie studjują obecny bieg wypadków politycznych, by się nie dać zaskoczyć niespodziankom.— W kołach francuskich polityków odżyła z dawną siłą myśl o zabezpieczeniu się od Niemiec przez pozyskanie odpowiednich gwarancji nad Renem. Rozpadnięcie się Niemiec na poszczególne państwa, byłoby dla Francji równie wartościowym jak miljardy odszkodowań należnych Francji od Niemiec. Odnośnie obawy, by poszczególne państwa niemieckie nie były w możności niszczenia należnych Francji odszkodowań, jakby to mogły uczynić zjednoczone Niemcy, politycy francuscy i dyplomaci przypuszczają, że ostateczne ukształtowanie się przyszłych państw niemieckich byłoby lepszą rękojmią wypłaty odszkodowań, aniżeli silne i Zjednoczone Niemcy.

Z powolnym rozwojem dążności separatystycznych w Niemczech, stanowisko Francji w prowincjach nadreńskich wzmacnia się z każdym dniem. Pierwszym wypadkiem dowodzącym tego faktu jest dobrowolne zgodzenie się sześciu największych miast w zagłębiu Ruhr na dobrowolną zapłatę kontrybucji na utrzymanie francuskiej armji okupacyjnej.— Robotnicy powracają masowo do pracy. Najważniejszym jest fakt, że organizacja kolejarzy, która najwierniej wypełniała rozkazy rządu berlińskiego i była duszą biernego oporu przeciw Francji, zgodziła się bez żadnych warunków powrócić gremjalnie do pracy. Francuskie władze okupacyjne przyjęły ofertę kolejarzy pod warunkiem, że wyrzucą z pośród siebie wszystkich agitatorów, którzy otrzymali na kilka miesięcy naprzód zapłatę od rządu niemieckiego i będą nadal podburzać kolejarzy do sabotażowania. Najbardziej niepokojącym objawem w zagłębiu Ruhr jest brak pieniędzy, mimo, że rząd niemiecki rzuca coraz nowe tryljony marek papierowych dla odwrócenia braku pieniędzy a właściwie, by zapobiedz wydaniu nowej nadreńskiej waluty, która w rzeczywistości byłaby pierwszym legalnym krokiem w oderwaniu względnie w utworzeniu niepodległej republiki Nadreńskiej. Z powodu jednak ciągłego spadku marki niemieckiej, rząd niemiecki prawdopodobnie nie nadąży w zaspakajaniu głodu pieniężnego i zachodzi także możliwość, że robotnicy niemiecy i cała ludność zagłębia Ruhr zażąda wprowadzenia nowej waluty, któraby przedstawiała jakąś stałą wartość i nie zgodzi się na przyjmowanie bezwartościowych marek niemieckich, przez co powstanie prawny powód do wydania nowej waluty co zadecyduje o faktycznem oderwaniu się Ruhr i prowincji nadreńskich od Niemiec.

PRÓBUJĄ FOTOGRAFOWAĆ WIATR

PARYŻ, 5 października.—Przysłowie „goń wiatr w polu", nie będzie wkrótce miało zastosowania w życiu, na skutek usiłowań oficerów francuskich, którym się udało sporządzić aparat fotograficzny, pozwalający na fotografowanie fal powietrza, które są niczem innem jak tem, co my nazywamy wiatrem. Jeżeli próby czynione dadzą pomyślne wyniki, będzie można w przyszłości oglądać wiatr na kliszy fotograficznej.

St. Zjedn. otrzymały z Ruhr w tym roku towarów za $40,000,000

KOBLENCJA, 5 października. — Mimo okupacji Ruhr przez wojska francuskie i belgijskie, firmy amerykańskie otrzymały w tym roku z zagłębia Ruhr towarów wartości 40,000,000 dolarów. Według obliczeń kupców amerykańskich, zagłębie Ruhr eksportowało w tym roku towarów za granicę na sumę 400,000,000 dolarów. W normalnych warunkach zagłębie zdolne jest potroić tę sumę. Z opłat podatkowych zagłębie Ruhr może samo zapłacić rocznie 250,000,000 dolarów na rzecz odszkodowań, gdyby rząd niemiecki chciał płacić odszkodowania.

Śledztwo w sprawie zabicia misji włoskiej w Grecji wstrzymane

LONDYN, 5 października. — Bezpośrednio po fakcie przyznania Włochom przez Radę Ambasadorów 50,000.000 lir odszkodowania za zamordowanie włoskich członków międzyaljanckiej komisji granicznej w Epirze, międzyaljancka komisja prowadząca śledztwo dla wykrycia sprawców zbrodni, otrzymała od Rady Ambasadorów rozkaz zaprzestania dalszego śledztwa. Sprawozdanie początkowe tej komisji było niezdecydowane, wyglądające raczej na uniewinnienie Grecji od odpowiedzialności, wobec czego rząd grecki uważa rozkaz Rady Ambasodorów wypłaty odszkodowania Włochom za niesprawiedliwy i ma zamiar żądać zwrotu wypłaconego już odszkodowania.

Załamał się z żelaznym mostem i automobilem

JERSEY CITY, 5 października. — J. Gaughan, zamieszkały pod nr. 97 Bught ulica Jersey City, szofer 5-tonowego automobilu ciężarowego, mimo załamania się mostu na kanale Morris długiego na 60 stóp, wraz z jego ciężkim automobilem naładowanym piecami do ogrzewania uniknął śmierci przez wyskoczenie z automobilu do wody. Główna rura prze prowadzająca gaz, biegnąca po pod mostem pękła, a uchodzący gaz natychmiast eksplodował. Przerwanie się drutów telegraficznych spowodowało przerwę komunikacji telegraficznej z Bayonne, N.J.

TURCJA GWARANTUJE BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

KONSTANTYNOPOL, 5 października. — Pogłoski jakoby po opuszczeniu Konstantynopola — przez wojska aljanckie, ludność chrześcijańska czekały krwawe rzezie, nie sprawdziły się. Rząd turecki w odpowiedzi na krążące pogłoski ogłosił, że ludność chrześcijańska zamieszkała w Turcji ma zagwarantowane bezpieczeństwo życia i mienia. Po wkroczeniu wojsk tureckich z powrotem do Konstantynopola, mimo pogłosek o rzezi chrześcijan, ludność turecka zajęła przyjazne stanowisko względem swoich chrześcijańskich współobywateli.

PREZYDENT WOJCIECHOWSKI PRZYJĄŁ NA AUDJENCJI METROPOLITĘ A. SZEPTYCKIEGO

ZŁOŻYŁ PREZYDENTOWI PRZYRZECZENIE POSŁUSZEŃSTWA POLSCE

Depesza radiotelegraficzna ze Stanów Zjednoczonych do Polski idzie 70 minut

Polska Agencja Telegraficzna.

WARSZAWA, 5 października. — Prezydent Wojciechowski przyjął dzisiaj na audjencji w Spale metropolitę cerkwi grecko katolickiej Szeptyckiego ze Lwowa, który zapewnił prezydenta, że w wykonywaniu swoich obowiązków będzie ściśle przestrzegał lojalności dla państwa polskiego.

* * *

Bezpośrednia przesyłka radiotelegraficznych depesz pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi została już nawiązana. Pierwsza radiotelegraficzna depesza ze Stanów Zjednoczonych przyszła do Warszawy w ciągu 70 minut.

AUTORYTET PARLAMENTU W NIEMCZECH ZBANKRUTOWAŁ

NOWY RZĄD BĘDZIE SIĘ OPIERAŁ NA ZORGANIZOWANEJ SILE ZBROJNEJ

Baroni przemysłowi ze Stinnesem na czele będą właściwymi rządcami Niemiec

BERLIN, 5 października. — Nowy rząd organizowany przez kanclerza Stresemanna będzie rządem despotycznym opartym nie na parlamentarnej większości, ponieważ autorytet parlamentu zupełnie zbankrutował, ale na sile zbrojnej zorganizowanej specjalnie dla poparcia nowego rządu. Parlament będzie rozwiązany jako zbyteczny z powodu niemocy w utworzeniu rządu, któryby mógł podołać załatwieniu piekących spraw, wobec których znalazło się państwo niemieckie.

Wobec niemożliwości przyjścia do porozumienia pomiedzy zwalczającemi się wzajemnie stronnictwami, prawdopodobnie dojdzie do władzy kilku baronów przemysłowych ze Stinnesem na czele, którzy obejmą rządy Niemiec przy pomocy dekretu ogłoszonego przez prez. Eberta. Nowy rząd niemiecki nie będzie myślał o pozyskaniu poparcia narodu dla swych poczynań, raczej będzie się starał o sposoby, przy pomocy których potrafi zmusić wszystkich do bezwzględnego posłuszeństwa.

Najprawdopodobniej Niemcy na długi czas zostaną poddane pod surowe rządy despotyczne oligarchji przemysłowej i dopiero potem może przyjść to, do czego dążą komuniści niemieccy, do sowieckiej republiki Niemiec.

Przemytnicy niemieccy mieli paszporty angielskie

BRUKSELA, 5 października.— Trzej lotnicy niemieccy, którzy przed kilku dniami opadli ze swoim aeroplanem w pobliżu Zeebruge wraz z wiezionemi trzema tryljonami marek, przeznaczonemi dla Ruhr, mieli przy sobie paszporty angielskie. Po kilkudniowem zatrzymaniu lotników w więzieniu, władze belgijskie puściły lotników wolno, konfiskując jedynie aeroplan i tryljony marek.

ECHO ZABURZEŃ LWOWSKICH W 1918 ROKU

RZEKOMY PRZYWÓDCA „POGROMÓW" UWOLNIONY

Oskarżycielka zeznaje na korzyść oskarżonego

(Specjalna wiadomość dla „Nowego Świata")

WARSZAWA, 5 października. — We Lwowie zakończył się wczoraj sensacyjny proces, który trwał od roku 1918. Oskarżonym był Władysław Książek, który rzekomo na czele bandy podczas „pogromów" we Lwowie, otoczył dom, w którym mieszkała S. Sontag, gdzie zamordował jej córki, przyczem S. Sontag została ciężko raniona.

Sensacją był fakt, iż Sontag, która była głównym świadkiem, zeznawała na korzyść oskarżonego, rzekomo przekupiona sumą 250 tysięcy marek przez żonę oskarżonego.

GROŹNE ZABURZENIA GŁODOWE NA NIEMIECKIM GÓRNYM ŚLĄSKU

9 osób zbitych, 14 ciężko rannych — Robotnicy przymierający głodem przenoszą się do Polski

WARZAWA, 5 października. — Dziesięć osób zostało zabitych a 14 ciężko rannych podczas zaburzeń w mieście Zabrzu (Hindenburg) położonem na niemieckim Górnym Sląsku tuż nad granicą polsko-niemiecką w odległości zaledwie kilku kilometrów od Bytomia. Robotnicy nie mogąc zakupić żywności rzucili się do zabierania jej ze sklepów. Na gromady robotnicze rzuciła się policja rąbiąc na wszystkie strony bezbronne rzesze robotnicze, które po zaburzeniach przechodzą gromadnie terytorjum polskie gdzie spodziewają się znaleźć potrzebną dla siebie żywność.

ROBOTNICY PUDEŁKOWI WYGRALI STRAJK

NEW YORK, 5 października.— Przywódcy strajkierów robotników pudełkowych, którzy w liczbie 4,000 porzucili pracę w zeszły wtorek po trzech dniach strajku odnieśli poważne zwycięstwo. Osiemdziesięciu właścicieli pudełkowni zgodziło się na żądania strajkierów.

Indje niezadowolone z konferencji imperjalnej

LONDYN, 5 października. — Przedstawiciel Indji na konferencji imperjum angielskiego w Londynie zwołanej dla wynalezienia sposobów ściślejszego związania dominiów angielskich z Anglją oświadczył się w imieniu 300,000,000 ludności hinduskiej z lojalnością dla rządu Anglji, czem wywołał powszechne oburzenie w Indjach, gdzie niezadowolenie z rządu angielskiego i traktowania emigrantów hinduskch w Południowej Afryce i nowonabytych po Niemcach kolonjach we Wschodniej Afryce jest niezgodne z zasadami głoszonemi przez Anglję. Imigranci hinduscy w Południowej i Wschodniej Afryce nie są uważani za równouprawnionych z białą rasą i nie mogą posiadać gruntów na własność, jak również nie mogą otrzymać praw obywatelskich.

NOWY BANKRUT

WARSZAWA. — Poseł Wachowiak, dotychczasowy prezes klubu N. P. R. zgłosił rezygnację z przewodnictwa klubu i zawiadomił o złożeniu mandatu poselskiego, co tłomaczyć należy niepowodzeniem prowadzonej przez niego polityki, prowadzącej do porozumienia z rządem chjeno piastowskim.

Rosja zrywa stosunki z Finlandją

DOMAGA SIĘ 1,500,000 ZŁOTYCH RUBLI ODSZKODOWANIA ZA ZABICIE CZŁONKÓW ROSYJSKIEJ MISJI GRANICZNEJ NA TERYTORJUM SPORNEM

SZTOKHOLM, 5 października. — Pomiędzy bolszewicką Rosją i republiką Finlandji powstał poważny spór w następstwie zamordowania dwuch członków rosyjskiej komisji granicznej M. Laurowa i Leszniewa na terytorjum spornem pomiędzy Finlandją i Rosją — Karelji.

Przedstawiciel bolszewickiej Rosji w Helsingforsie przedłożył rządowi finlandzkiemu niezwykle ostrą notę bolszewickiego rządu z żądaniem wyznaczenia mieszanej komsiji dla przeprowadzenia śledztwa i ukarania morderców zgodnie z prawem rosyjskiem i złożenia 1,500,000 rubli złotych jako gwarancję, że Finlandja zapłaci należne Rosji za pomordowanych odszkodowanie.

Do czasu załatwienia sporu bolszewicka Rosja zrywa stosunki dyplomatyczne z Finlandją.

(Bolszewicka Rosja w tym wypadku naśladuje Włochy w sporze z Grecją, powstałym z tych samych powodów w nadziei, że uzyska pozory do wypowiedzenia walki słabszej Finlandji, gdy nie zgodzi się na upokarzające warunki bolszewickiej Rosji. Spór rosyjsko-finlandzki grozi większem niebezpieczeństwem wywołania nowej wojny, jak załatwiony spór grecko-włoski, ponieważ nie będzie komu zmusić zwaśnione państwa do zgody. — P. R.)

Ceny surowego jedwabiu podskoczyły 35 dolarów na bali

TOKIO, 5 października. — Na skutek zniszczenia spowodowanego trzęsieniem ziemi, podniosła się cena surowego jedwabiu o 35 dolarów na bali. Kupcy amerykańscy oskarżają firmy japońskie o sztuczne podwyższenie cen ponieważ produkcja jedwabiu surowego nie doznała przerwy na skutek trzęsienia ziemi.

PARA Z ŻYWEGO SREBRA ZAMIAST Z WODY

CHICAGO, 5 października. — Inżynierzy eksperci w General Electric Co. w Chicago wynaleźli nową lokomobilę poruszaną przy pomocy pary wytworzonej z żywego srebra zamiast wody. Siła lokomobili poruszanej przy pomocy pary pochodzącej z żywego srebra, jest dwa razy większa, aniżeli poruszana przy pomocy pary wodnej, a koszt wytworzenia siły z pary pochodzącej z żywego srebra jest taki sam, jak wytworzenie pary z wody.

Międzynarodowy kongres mleczarski

SYRACUSE, N. Y., 5 października. — Rozpoczął tutaj obrady międzynarodowy kongres mleczarski, w którym bierze udział 4000 delegatów. Wśród delegatów znajduje się wielu przedstawicieli państw zagranicznych. Szczególnie licznie są reprezentowane kraje skandynawskie, gdzie przemysł mleczarski stoi wysoko.

Owacyjne przyjęcie Lloyd George'a w New Yorku

Zabawi miesiąc w Stanach Zjednoczonych. — Uważa siebie za obrońcę ludu

NEW YORK, 5 października. — Przybył dzisiaj do portu w New Yorku okrętem Mauretania były premjer Lloyd George. Na spotkanie wybitnego gościa wyjechał przedstawiciel prezydenta Coolidge podsekretarz stanu Wright i sekretarz pracy Davis współrodak Lloyd George'a również Walijczyk. Wysiadającego w przystani dyplomatę powitał tłum dochodzący 5,000 osób, poczem w eskorcie oddziałów policji konnej i plutona policji pieszej został przeprowadzony wśród okrzyków do ratusza, gdzie został powitany w imieniu miasta przez tymczasowego majora Hulberta. W odpowiedzi na powitanie, były premjer angielski oświadczył, że przybył do Stanów Zjednoczonych w odwiedziny a nie do wygłoszenia przemówień. Nie może jednak powstrzymać się od wypowiedzenia kilku uwag odnośnie położenia w Europie, które nazwał niebezpiecznem, chociaż ku temu niema wystarczających powodów ze względu na wersalski traktat pokojowy.

Stany Zjednoczone powinny przyłączyć się do Ligi Narodów, a sprawy w Europie wzięłyby lepszy obrót, powiedział Lloyd George, w zakończeniu swego przemówienia. Po urzędowych przyjęciach Lloyd George jutro wraz z żoną i córką, które mu towarzyszą w podróży wyjedzie do Kanady a następnie powróci do Stanów Zjednoczonych i odwiedzi Washington.

W przyszłą niedzielę uda się do Scranton, Pa., gdzie wygłosi przemówienie w języku walijskim na zgromadzeniu organizacji Walijczyków osiadłych w zagłębiu twardego węgla od lat 70 i mimo to zachowujących swą odrębność narodową.

Kronika miejscowa

Dzisiaj — Brunona i Romana.
Dzisiaj — Pogoda.

KURS MARKI POLSKIEJ
Czeki: 432.900 z dolara.

RUCH OKRĘTÓW

Przybędą do New Yorku:

Sobota: France z Havru
Ryndam z Rotterdamu
Zeeland z Antwerpji
Niedziela: Albert Ballin z Hamburga
Saxonia z Southampton
Minnewaska z Londynu
Baltic z Liverpool

Odpłyną z New Yorku:

Sobota: Homeric do Southampton
Volendam do Rotterdamu
Carmania do Liverpool
George Washington do Bremy
Polonia do Gdańska
York do Bremy

Szkoła nauk społecznych Zw. Soc. Pol.

Rozpoczyna pierwszą lekcję dnia 7-go października o godzinie 3ej po poł. w Domu Narodowym Polskim, 23 St. Marks Pl. (E. 8ma ulica).

Proszeni są Towarzysze wszyscy ci, którzy uczęszczali, jak i ci, którzy nie uczęszczali w ostatnim sezonie na wykłady, aby się stawili gremjalnie. Towarzysze do pracy! Kierownikiem i wykładowcą, będzie Tow. H. Liwacz.

Za Kom. Okr. w New Yorku
Józef Zięcik, sekr.

Zawiadomienie

Posiedzenie kwartalne Tow. Kółka Oświaty Im. Staszyca, Gr. 46-ta Z. N. P. odbędzie się w piątek dn. 12 października r. b. punktualnie o godz. 8-mej wiecz w Domu Narodowym pnr. 19-23 St. Marks Place.

Obecność wszystkich członków wymagana.

Mem, sekr. fin.
(12)

Wieczorek Familijny

Towarzystwo Bratniej Pomocy Koszykarzy urządza Wieczorek Familijny w Domu Narodowym, dnia 6-go października 1923.

Uprasza się wszystkich członków i sympatyków, aby na wieczorek przybyli i ze sobą przyprowadzili krewnych i znajomych.

LIST DO ODEBRANIA

Antoni Belin, 444 E. 39 St. posiada list z Polski dla Adama Okarnia — może się zgłosić każdego czasu.

CRITERION — Dwa razy dziennie
Wszystkie miejsca zarezerwowane
Broadway przy 44 Street — 2:30 i 8:30
55c., $1.10c. i $1.65c.
„THE COVERED WAGON"
Najwspanialszy film tego wieku.

Manhattan Opera House
34-ta ulica blisko 8-ej Avenue
Wielu sławnych polskich tancerzy i tancerek
ANNA PAWŁOWA
Z TRUPĄ ZE 100 OSÓB
W Sobotę, 6-go Października
„MATINEE" o godz. 2:30 po poł.
„POLSKIE WESELE"
Niezrównana ze swym rosyjskim i polskim baletem
Po powrocie z tryumfalnej podróży po świecie prosto z Londynu i Paryża
Z AKOMPANJAMENTEM ORKIESTRY SYMFONICZNEJ
TYLKO DWA TYGODNIE
począwszy o 8go października
Przedstawienia popołudniowe w czwartki i soboty
i co wieczór o godzinie 8:30
Bilety już są do nabycia
CENY OD $1.00 DO $3.00
(Oprócz podatku wojennego)

DZISIAJ! DZISIAJ!

KONCERT I BAL TOW. „HARMONJI"

W sobotę, w dniu 6 października, w sali Domu Narodowego, 19-23 St. Marks Place, w Newym Yorku, odbędzie się doroczny Wielki Koncert i Bal znanego powszechnie, sympatycznego Towarzystwa śpiewaczego „Harmonja".

Tow. „Harmonja" prawie najstarsze towarzystwo śpiewacze na wychodztwie, urządzając czy to koncerty czy bale zawsze cieszy się wielkiem poparciem Polonji miejscowej i okolicznej, która tłumnie śpieszy na nie, gdyż wie, że zawsze zabawi się jak na żadnym innym balu w Nowym Yorku. Kto raz był na balu czy koncercie „Harmonji" ten zawsze będzie chodził na każdą zabawę urządzaną przez to grono śpiewacze.

Komitet urządzający ten sobotni koncert, dołożył wszelkich starań, aby jak najlepiej uświetnić go. Zaproszono pierwszorzędnych solistów, którzy odśpiewają piękne pieśni polskie.

Oprócz tego komitetowi udało się pozyskać młodą, nadzwyczaj utalentowaną tancerkę, polkę, pannę Florentynę Gaznowa-Gośniewską, która występuje w teatrze amerykańskim w „Ziegfield Follies of New York".

Poniżej podajemy program koncertu „Harmonji".

PROGRAM:

Część I.

1) Uwertura — odegra symfoniczna orkiestra pod batutą pana Kempińskiego.
2) „Werbownicy" — Maszyńskiego, (za którą „Harmonja" otrzymała 1-szą nagrodę na konteście w Brooklynie. Odśpiewa chór „Harmonja".
3) Skrzypce solo — odegra solista z orkiestry p. Kempińskiego.
4) Military Toe Dance— odtańczy panna Margaret De Hart.
5) Recitative z opery „Halka" Moniuszki. Odśpiewa artysta Józef J. Kallini.

Część II.

1) Uwertura — odegra symfoniczna orkiestra pana Kempińskiego.
2) Aria z opery Tosca Pucciniego. Odśpiewa panna F. Linke, z akompanjamentem pana Al. Brachockiego.
3) Trio — członkowie symfonicznej orkiestry p. Kempińskiego.
4) Tańce klasyczne — wykona utalentowana tancerka polska, występująca w „Ziegfield Follies of New York", panna Florentyna Gaznowa-Gośniewska.
5) a) „Hulanka", b) „Całus ci ukradnę", odśpiewa chór „Harmonji" dyr. J. Kallini.

I dziatwa polska się uczy

Między dziećmi, które otrzymały nagrody za sprawowanie i pilność od Ministerjum Handlu znajduje się trzech chłopców polskich którzy starali się przez naukę i dobre sprawowanie stać się godnymi imienia polskiego. Są nimi Bronisław Haloński, uczeń klasy 4, ze szkoły św. Stanisława; Teodor Aguski, kl. 3-cia, ze szkoły wakacyjnej i Jan Makowicz, kl. 4-ta.

Podczas ładowania skrzyń na samochód ciężarowy stojący przed domem 384 Broadway, doznał złamania lewej nogi 24-letni robotnik Artur Dikow, zam. pnr. 259 W. 3 ul., gdy jedna z pak osunęła się i padając z samochodu przygniotła go. Zabrano go do szpitala Harlem.

W domu pnr. 2331 — 3 Ave., w mieszkaniu własnem zmarł nagle 54-letni Salvator Grasso. — Śmierć nastąpiła wskutek ataku sercowego.

Margaret Johnsotone, żona byłego sędziego, przyjaciółka zamordowanej w tajemniczy sposób pani Webb, zeznała w sądzie, że ofiara morderstwa skarżyła się przed nią, iż mąż dawał jej pigułki, po których dostawała zawrotu głowy

Z TEKI REPORTERA

Tow. „Gwiazda Wolności" ma w sobotę o godz. 8mej wiecz. w sali Domu Narodowego przy St. Marks Pl. posiedzenie miesięczne.

Podczas najazdu policji na znaną na West Side restaurację Johnes'a zostali aresztowani za grę w karty i szulerstwo bracia Jerzy i Mikołaj Papaś, zam. pnr. 178 West 21 ulicy, oraz niejaki Józef Smith, 101 W. 8 ulicy. Aresztowanych zabrano do aresztu śledczego, gdzie będą oczekiwać rozprawy sądowej, która się odbędzie we wtorek.

Dzisiaj — w sobotę odbędzie się w Domu Narodowym o godz. 8ej wieczór posiedzenie Tow. „Nowe Życie."

Mieszkańców domu pnr. 180 Ellery ulicy zaalarmował spazmatyczny płacz i jęki wydostające się z mieszkania na 3ciem piętrze, — które zajmował 43-letni Karol Reśnik. Wezwano policjanta i lekarza pogotowia, którzy przybywszy do mieszkania Reśnika ujrzeli nieszczęśliwego leżącego na łóżku i wijącego się w boleściach Lekarz pogotowia przystąpił do zbadania chorego, a stwierdziwszy atak histerji, przewiózł go do szpitala.

Teodor Kubas, zam. pnr. 307 East 5 ulicy został aresztowany przez inspektora urzędu zdrowia i skazany przez sąd nocny na grzywnę $10, ponieważ w mieszkaniu jego było tak czysto, że z powodzeniem można było zasadzić kartofle lub rzepę. Kurz, na pół przegniła podłoga w kuchni i robactwo rojące się na stołach były dostatecznymi dowodami winy „dbającego o czystość" Kubasa.

Imigranci przyjeżdżający do Ameryki muszą przejść przez kontrolę inspektorów celno-prohibicyjnych i lekarzy, aby zdali egzamin, czy są zdrowi, gdzie będą pracować i czy umieją czytać i pisać. Wyjątek w tym wypadku stanowił koń wyścigowy Papyrus który nietylko że nie był badany przez lekarzy i inspektorów, ale otrzymał od nich szereg prezentów w postaci cukru, ciastek i innych smakołyków. „Jaka szkoda, że nie jestem koniem" — pomyślał niejeden z imigrantów. I miał rację, bo któż ma dziś więcej szczęścia od psów, koni, i kotów?

Anna Kopa, lat 38 zam. pnr. 401 East 60 ulicy została aresztowana na mocy oskarżenia właściciela sklepu pnr. 124 E. 60 ul., Howarda Ines, który podał, że Ko po będąc u niego w sklepie skradła dwie jedwabne bluzki. Aczkolwiek aresztowana do winy się nie przyznała, zatrzymano ją w areszcie do sprawy, ponieważ świadkowie potwierdzili zeznanie właściciela sklepu.

Pod zarzutem nieprzyzwoitego zachowania się wobec małoletnich dzieci aresztowanym został Józef Boger, lat 28, handlarz, 304 East 2 ulicy. Oskarżenie przeciw niemu wniosła niejaka Wolf, 25 E. 14 ul., twierdząc, że Boger napastował jej 15letnią córkę Sabinę. Aresztowany znajduje się pod kaucją $1500 i oczekuje sprawy, która się odbędzie w przyszłą środę w sądzie „West Side".

Dziś w sobotę odbedzie się w Domu Narodowym koncert i bal Tow. Śpiewu „Harmonja". Początek o godz. 8-mej wiecz. Liczne niespodzianki czekaja publiczność.

W brmie domu pnr. 2280 — 7 Ave., nieznani sprawcy uderzyli tępem narzędziem w głowę Władysława Lynch, lat 50, zam. pnr. 212 W. 170 ul. Pomocy udzielił mu lekarz pogotowia.

Niemal wszyscy koszykarze wybierają się do Domu Narodowego na Wieczorek Familijny, Tow. Bratniej Pomocy Koszykarzy, gr. 74 Z. P. N., którego początek naznaczono na godz. 7mą wiecz.

Kolizja samochodowa

Dwe kobiety i dziecko znajdują się w stanie krytycznym w szpitalu Memorial i dwuch mężczyzn doznało lżejszych obrażeń ciała. gdy zderzyły się samochody osobowe na narożniku ulic 150-tej i Broadway. Ciężko rannymi były: Marja Hardwig, lat 35, zam. pnr. 135 Riverside Drive; Helena Ludwig, 55 i jej syn Robert, 13, zam. pnr. 1135 Riverdale Ave., Yonkers. Kierowcy samochodów: Władysław Granthau i Jan Elmore otrzymawszy pomoc lekarską udali się do swoich domów. Mimo energicznego śledztwa, jakie przeprowadzono w tej sprawie,— policji nie udało się wyjaśnić, który z szoferów ponosi odpowiedzialność za wypadek.

Żal niewczesny

Gdy na salę obrad w sądzie Harlem wprowadzono 33-letniego ślepca, Jana Harvey, zam. pnr. 330 East 85 ulicy, rozległ się spazmatyczny płacz i okrzyki wzywające litości i przebaczenia, które wydawała Marja Tath, lat 28, sanitarjuszka, zam. pnr. 344 Willis Ave., Bronx, siedząca na ławie oskarżonych.

Tath została aresztowana za pozbawienie Harvey'a wzroku za pomocą wylania mu na twarz kwasu solnego.

Dwa miesiące temu, Harvey — wracając do domu zauważył na jednej z ławek Central Parku kobietę, która zbliżywszy flaszeczkę do ust usiłowała wypić jej zawartość. Przeczuwając samobójstwo mężczyzna rzucił się ku desperatce i chciał wyrwać jej zdradziecką flaszeczkę. Wywiązała się bójka, podczas której Tath widząc, że będzie zmuszona uledz nieznajomemu, wylała zawartość flaszki na jego twarz i oślepiła.

Znajduje się ona na wolnej stopie pod kaucją $5000 i oświadczyła na śledztwie wstępnem, że jest pielęgnowania swej ofiary. Oprócz tego postanowiła włożyć do gotowa całe życie poświęcić dla banku na imię Harvey'a swoje oszczędności w sumie 2 tysięcy dolarów. Ostateczny wyrok zapadnie w tej sprawie w końcu przyszłego tygodnia.

Sprostowanie

W liście ofiar na Japończyków umieszczonej w dniu 23 września, r. b. w „Nowym Świecie" zakradła się następująca pomyłka. Zamiast p. Rysicka $1.00, winno być **p. Rosiecka $1.00,** co niniejszem prostujemy

TEATR I MUZYKA

Pierwsza operetka w tym sezonie

Teatr Polski wystawia znakomitą operetkę W. Rapackiego, syna, pod tytułem TAJEMNICE TEATRU. Nic weselszego dotąd nie widziała polonja nasza. Tak pięknych pieśni, wesołych, dowcipnych, treści ujmującej szczerością, prostotą.

Każdy pragnie zbadać tajemnice teatru, bo też nie ma nic ciekawszego ponad cyganerję i życie artystyczne.

Sztuka ta zyska napewno rozgłos wielki. Spieszcie, kto żyw, w niedzielę, dnia 7-go października, do Central Opera House przy 67-ej ulicy pomiędzy Drugą a Trzecią Ave., o godzinie 8-ej wieczorem. Po przedstawieniu bal-tańce do późnej nocy. Orkiestra ogólnie lubiana pana Karpińskiego. W antraktach odegrane zostaną piękne utwory muzyczne.

Wszystkich pragniemy widzieć na tej premjerze.

W RIVOLI

W tym tygodniu będzie wesoło w Rivoli. Prawdziwe wieczory serdecznego śmiechu. Jak się nie śmiać, gdy wyświetlany jest film Three Ages. Wiek jaskiniowy, rzymski i obecny, rozumie się w stosunku mężczyzny do kobiety. Jest to historja tragedji miłosnych od początku świata. Oprócz tego wspaniały i bogaty program wokalno-muzykalny.

PÓJDŹ DO RIALTO

W tym tygodniu wyświetlany będzie klasyczny film Ashes of Vengeance. Niesłychany sukces. Norma Talmadge, powszechnie lubiana aktorka tym razem tak dalece zachwyca niezwykle piękną grą, iż publiczność jakby zahypnotyzowana śledzi bieg bardzo zajmującego dramatu historycznego. Dyrekcja Teatru Rialto wyznaczyła pięć nagród w sumie 1.000 dolarów za najlepsze sprawozdanie. Sprawozdanie nadsyłać pod adres: Ashes of Vengeance, McBride & Co., 7 West 16th St., New York City.

ANNA PAWŁOWA W METROPOLITAN OPERA HOUSE

Poniedziałek wieczór: — Szopinjana, Rosyjski Taniec Ludowy;
Wtorek wieczór: — Amarilla, Impresje Wschodu;

Małka Szwarcenkopf w Filadelfji

Piękna sztuka Gabrjeli Zapolskiej w czterech aktach z życia nędzy proletarjatu, piękne sceny ujmujące, prawdziwe.

Są sceny wesołe i radosne, ale przewyższa rozpacz i ból. Sztuka ta wywołała kolosalne wrażenie w New Yorku, Newarku i Brooklynie. Na żądanie publiczności wystawioną zostanie i w Filadelfji dnia 8-go października w poniedziałek o godz. 8-mej wieczorem w Moose Auditorjum przy Broad ulicy.

Niechaj cała Polonja pospieszy na tę piękną sztukę, a tem samem spełni dług wdzięczności i uznania dla naszej polskiej autorki i powieściopisarki Zapolskej. Ceny miejc zostały zniżone aby uprzystępnić częstsze bywanie w Teatrze Polskim. Pierwsze miejsce $1.25; drugie $1.00; trzecie 85c. W antraktach orkiestra. Występuje 15 osób. Panie: Mirska, Posselt, Wandycz, Jorkowa, Lubicz. Panowie: Ochrymowicz, Kallini, Emcewicz, Ptakowski, Gróz, Huk, Zacharski, Lemański i inni. Do zobaczenia się 8-go października.

Na narożniku ulic West 8-mej i 6 Ave. zasłabła nagle kobieta niewiadomego nazwiska, licząca około 40 lat. Lekarz pogtowia ratunkowego stwierdził zatrucie wódką i przewiózł chorą do szpitala Bellevue.

Koń wyścigowy My Own, przygotowuje się do wyścigow z Papyrusem, choć prawdopodobnie zaszczyt ten udzielony będzie jego rywalowi „ZEv"

NAPAD POD OKIEM POLICJI

Po krótkim pościgu bandyci schwytani

Na rogu 48 ulicy i 9 Ave., stało dwuch nieznajomych mężczyzn. Widząc przejeżdżającą dorożkę samochodową, której szoferem był Jan Dalton, zam. pnr. 638 E. 38 ul. nieznani wezwali go ku sobie. Szofer widząc dwuch elegancko ubranych mężczyzn spełnił natychmiast polecenie mając nadzieję, że oprócz zapłaty otrzyma i napiwek.

Gdy nieznajomi wsiedli do dorożki polecili się wieść na East 58 ulicę i 2-gą Ave. Szofer spełnił polecenie pasażerów i pomknął jak strzała. Wtem, jeden z mężczyzn kazał mu samochód zatrzymać, a gdy szofer oświadczył że do miejsca przeznaczenia jeszcze daleko, nieznajomy przystawił mu do skroni rewolwer i powtórzył żądanie. Szofer, rad nie rad maszynę zatrzymał i czekał, co dalej będzie. Po pierwszej niespodziance nastąpiła druga. Mężczyźni zażądali wydania pieniędzy i opuszczenia samochodu. — Polecenie nie przypadło do gustu szoferowi, ale posłuszny „sile wyższej" wyszedł z dorożki i z podniesionemi do g... zbliżył się do drzwi tylnych, aby napastnicy mieli możność wprowadzić swój czyn w życie.

Wtem szofer spojrzawszy w bok, ujrzał stojącego na rogu policjanta, który odwrócony tyłem do bandytów obserwował ruch kołowy. Mając zapewnioną pomoc policji, Dalton, odzyskawszy zimną krew krzyknął o pomoc. Policjant usłyszawszy wołanie, odwrócił się, a ujrzawszy stojącego przy samochodzie człowieka, — który trzymał wzniesione do góry ręce, rzucił się ku dorożce samochodowej. Bandyci widząc zbliżającego się policjanta, ...knęli w górę miasta. Szczęście sprzyjało stróżowi bezpieczeństwa. Akurat przejeżdżał pusty samochód i posterunkowy wsiadłszy do niego z Daltonem, kazał jechać w ślad za uciekającymi bandytami. Wywiązała się szalona gonitwa. Bandyci, widząc, że przestrzeń między nimi, a ścigającymi się zmniejsza, dali kilka strzałów w stronę pędzącego za nimi samochodu i skręciwszy nagle w 72 ulicę, wyskoczyli z samochodu i poczęli uciekać pieszo. Jeden z bandytów wpadł do bramy domu pnr. 193 i skrył się za drzwiami wejściowemi, natomiast drugi pobiegł wprost przed siebie i znikł na zakręcie w 3 Ave.

Ukrytego opryszka odnaleziono i aresztowano. Przyprowadzony na stację policyjną zeznał, że nazywa się Jan Roman, lat 18, zam. pnr. 308 East 63 ulicy. Ponieważ przy aresztowanym broni nie znaleziono, detektywi zrewidowali samochód i ku swemu zdziwieniu znaleźli ukryty za taksatorem rewolwer systemu „Colt". Nazwiska drugiego napastnika nie udało się ustalić, — gdyż Roman odmawia wszelkich zeznań. Tymczasem zamknięto go w areszcie policyjnym przy East 51 ulicy, gdzie będzie oczekiwał dalszych roporządzeń władzy.

Ciekawa statystyka

Według obliczeń urzędu imigracyjnego przez port nowojorski przybyło w roku obecnym 522,919 imigrantów, których liczby według narodowości są następujące: 63,543 Niemców; 60,524 żydów; 39,226 Włochów; 38,627 Szkotów; 37,630 Szwedów; 34,371 Francuzów; 30,386 Irlandczyków i 13,210 Polaków.

Z przybyłych imigrantów pozostało w New Yorku 130,142, zaś reszta rozpadła się na pięć grup, z których 45,198 osób udało się do Mexico; 41,602 do Kalifornji; 39,093 do stanu Massachusetts i 35,000 do Pennsylwanji.

PRZEZ 22 LAT
Nie zawiodłem jednego Polaka, który nabył u mnie biżuterje.
Przed każdemi świętami opust
25 procent
od wszystkich zamówień
Franciszek Ficek
330 EAST 72 ST. NEW YORK.
Telefon Rhinlander 6280
FICEK

HOLLAND AMERICA LINE
Najlepsze i bezpośrednie połączenie z Polską drogą wodną. Parowiec „Warsaw" odwozi pasażerów z Rotterdamu wprost do
GDAŃSKA
S. S. RYNDAM — 13 Października
S. S. NEW AMSTERDAM 20 Paźdz.
S. S. VEENDAM — 27 Października
S. S. ROTTERDAM — 3 Listopada
Nasze parowce posiadają doskonałe wygody dla pasażerów 3-ciej klasy
Aby zamówić miejsca, piszcie do lokalnego agenta okrętowego, lub do:
HOLLAND AMERICA LINE
24 STATE STREET, NEW YORK

UNITED AMERICAN LINES INC. JOINT SERVICE WITH HAMBURG-AMERICAN LINE
NEW YORK — GDAŃSK via Hamburg
Najkrótsze połączenie do wszystkich miejscowości w Polsce.
Okręty odpływają w każdy czwartek w południe.
United American Lines INC
39 Broadway, New York
lub u lokalnego agenta

French Line
PODRÓŻ WODĄ PRZEZ CAŁĄ DROGĘ DO POLSKI.
S. S. PARIS 24 Paźdz. i 14 Listopada
Świetna akomodacja na okręcie Paris i łączącym okręcie Pologne. Specjalny okręt LA POLOGNE odchodzi wprost do Gdańska i łączy się z PARIS w Hawrze.
Po wszelkie rozporządzenia zgłoście się do agentów lokalnej francuskiej linji lub do biura kompanji
19 State Street
NEW YORK CITY.

Central Opera House
przy 67 ul. między 2 i 3 ave.
w niedzielę 7 października
o godz. 8 wieczór
TEATR POLSKI
pod dyr. T. Wandycz i Wl. Ochrymowicza
PREMJERA OPERETKI
WYSTĘPUJE P. M. MARJEWSKA
TAJEMNICE TEATRU
W. RAPACKIEGO (SYNA)
Operetka w 3 aktach
Po przedstawieniu Bal i Tańce
FILADELFJA
8 Października
w Poniedziałek
O godzinie 8 wieczór.
Ceny miejsc zniżone.
85c., $1.00 i $1.25.
Moose Auditorium, przy Broad ulicy
MAŁKA SZWARCENKOPF
G. Zapolskiej, dramat w czterech aktach
— Na żądanie publiczności —
W antraktach muzyka

Tow. Śpiewu „Dzwon Zygmunta" w Brooklynie, N. Y.
urządza
Koncert i Bal
W SOBOTĘ, DNIA 6-GO PAŹDZIERNIKA, 1923
W SALI DOMU NARODOWEGO
261-7 Driggs avenue
Początek o godzinie 8ej wieczorem
Udział w Koncercie biorą najlepsze siły artystyczne z Brooklyna i okolicy, Chóry Śpiewacze, oraz uczennice pierwszej Polskiej Szkoły Tańców Klasycznych p. Luni Nestor.

Ś. ✝ P.

MARJA BIALSKA

zmarła po ciężkiej chorobie we czwartek rano, przeżywszy lat 50.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby pn. 125 E. 7 ulica do kościoła św. Stanisława odbędzie się w niedzielę o godzinie 1-ej po południu. Po nabożeństwie pogrzeb na cmentarz św. Trójcy w Brooklynie. O udział w oddaniu ostatniej posługi zmarłej, prosi krewnych, przyjaciół i znajomych.

Mąż z rodziną.

WIADOMOŚCI Z NEW JERSEY

Baczność Bayonne! — Tow. Jul. Słowackiego
ODEGRA KOMEDJĘ
„ULICZNIK CHICAGOSKI"
w Niedzielę, dnia 7-go Października, 1923,
w sali Hooper Cooper, — 94-96 East 22-ga ulica, Bayonne.
Po przedstawieniu Bal. Cena biletu $1.00 i 50 c.

JERSEY CITY

Pokiereszowali go w Newarku

S. Sica, lat 24, 430 Claremont Ave., znajduje się w miejskim szpitalu, dokąd go przywiózł na własne żądanie Piotr Karlehik— szofer dorożki somochodowej, 88 Tyler ul. Newark. Według opowiadania Sicę napadło trzech opryszków w celu rabunkowym na Springfield Ave., Newark. Pod czas walki otrzymał trzy pchnięcia w plecy, a opryszki po zabraniu mu gotówki, zbiegli. Zamiast zawiadomić o wypadku newarską policję, Sica wsiadł do najbliżej stojącej „taxi" i kazał się wieść do Jersey City. Pytany w szpitalu, nie mógł dać jakiejkolwiek informacji o wyglądzie opryszków, gdyż przeląkł się bardzo, a co gorsza to bandyci, którzy go obrabowali byli... murzyni, a w dodatku napad był o północy.

Ciężka kara

John Theis, zam. pnr. 70 Lincoln ul. Grantwood, został skazany przez sędziego Lazarusa na zapłacenie 1000 dolarów kary za przejechanie 74 letniego Franciszka Kilińskiego, zam. pnr. 19 Elm ul. w grudniu ubiegłego roku. Podobne oskarżenie było wniesione przeciw Józefowi Dworzak. Ponieważ przeprowadzone śledztwo wykazało, że był to wypadek, za który nie był odpowiedzialny Dworzak, sędzia Lazarus zwolnił go od winy i kary. 24go sierpnia 1921 roku samochód Dworzaka zderzył się z drugim samochodem, w którym znajdował się Lester Coffey z New Yorku i Jan Hasslein z Leonia. Obaj ponieśli śmierć na miejscu.

Polski Uniwersytet Ludowy
578 Jersey Avenue

W niedzielę, dnia 7-go października, o godzinie 6-ej wieczorem, p. Marja Ostrowska z University of Columbia wygłosi odczyt z dziedziny hygjeny p. t. „Świat Niewidzialnych Wrogów", ilustrowany przezroczami.

Polski Uniwersytet Ludowy
578 Jersey Ave., Jersey City, N. J.

1. Szkoła języka polskiego dla dzieci: lekcje we wtorki i czwartki o 5ej po południu, prowadzone przez p. M. Ostrowską, inż. J. Milewskiego i A. Chmielewską.
2. Lekcje języka angielskiego we środy i piątki od 8ej do 9ej prowadzone przez Miss Mildred Keyes z Columbia Uniwersytetu.
3. Lekcje muzyki dla dzieci, prowadzone przez p. J. Barańskiego. — Pierwsza lekcja we czwartek o 7ej —w ciągu października otwarte będą kursy wieczorowe polskiego i matematyki dla dorosłych.

Obywatele rodacy: Przysyłajcie dzieci na naukę polskiego i muzyki. Sami zapisujcie się na kursy wieczorne.

Marja Ostrowska, kierowniczka.

PASSAIC, N. J.

W dniu 25 września odbyły się tu wybory na kandydatów na urzędy stanowe, powiatowe i miejskie.

Pomiędzy innymi i obywatele polskiego pochodzenia postawili swych kandydatów na pewne urzędy miejskie i powiatowe. Na tykiecie demokratycznym byli ob. J. Tencza na sędziego pokoju z 1ej wardy i A. Golisz do komitetu powiatowego z 1ej wardy 1go dystryktu. Ob. Golisz został wybrany, a ob. Tencza również przeszedł i został na tykiecie na jeneralne wybory, które odbędą się 6 listopada, zaś ze strony republikańskiej został wybrany do komitetu powiatowego ob. A. Adamczyk i panna Biesiadecka, a ob. J. Kopeć z tejże partji na sędziego pokoju 1ej wardy również został na tykiecie na jeneralne wybory.

Jak widać z otrzymanych głosów, to ob. polskiego pochodzenia poparli swoich, za co należy się podziękowanie tutejszym obywatelom.

Lecz szanowni obywatele Polacy! Pamiętajmy o tem, że na tykiecie na jeneralne wybory, które odbędą się 6 listopada mamy dwóch Polaków, to jest ob. Kopcia i Tenczę, ponieważ z sześciu kandydatów wybranych będzie trzech, więc dwóch Polaków winniśmy wybrać.

Otóż obywatele Polacy, tak mężczyźni, jak i kobiety, ci, którzy nie registrowali się dotychczas, niech się registrują w dniu 16 października, aby mogli głosować w dniu 6 listopada i oddać swe głosy, jak jeden ob. Tenczy i Kopciowi, a spełnicie obowiązek obywatelski.

Stary Obywatel.

Telefon, Waverly 4521
Dr. JÓZEF MICHALSKI
Były Major-Lekarz Wojsk Polskich
GODZINY PRZYJĘĆ:
od 9 do 10 rano
od 1 do 2 popoł.
od 7 do 8 wiecz.
W niedzielę od 10 do 12 rano.
14 Belmont Ave
Newark, N. J.

NEWARK

Zabawy polskie

6 października, w sobotę w Krueger's Auditorium, przy Belmont ul. wielki doroczny bal Sokołów. Komitet zabawowy przygotował szereg niespodzianek, i 2 kapele, które będą grać na przemiany.

7 października, w niedzielę, rozpoczyna się zapowiadany od kilku miesięcy Bazar Komitetu Ratunkowego w sali parafjalnej — przy Livingston ul. i trwać będzie cały tydzień. Cel ze wszech miar godny poparcia, którego Polonja tutejsza nie odmówi. Jak nas informują członkowie komitetu bazaru, sukces jest prawie że pewny, gdyż dotychczas dano dowody wielkiego zainteresowania się bazarem przez składanie różnych prezentów na rozgrywkę Tutaj należy podkreślić piękny czyn Kółka Pań Polskich, którego każda członkini złożyła prezent na ten cel.

Wielki Bal Sokołów

Miłośnikom zabawy przypominamy, że dzisiaj, w wielkiej sali Kruegera Auditorium odbędzie się doroczny bal jesienny sokołów. Dwie kapele przygrywać będą do tańca.

BAYONNE

Bardzo kwaśno wygląda pani Agnieszka Lacz, mieszkająca pn. 86 E. 26th St. Tak długo jej dzban wodę nosił aż urwało się ucho, a jej usta tak długo obrażały panią Salomee Dropczak aż zagrożono jej w sądzie więzieniem.

Milczy więc teraz i z tego powodu bardzo kwaśno wygląda.

Baczność Bayonne!!

Tow. Juljusza Słowackiego wystawi piękną komedję w dwóch aktach: „Ulicznik Chicagoski" w niedzielę 7-go października 1923 w sali Hooper Cooper, 94-96 E. 22ga ulica. Po przedstawieniu bal. Wstęp $1.00 i 50c.

Początek o 7:30 wieczorem.
Prosimy o punktualność!

Komitet.

Baczność Trenton!!

W niedzielę, dnia 7go października, br. o godzinie 7:30 wieczorem odbędzie się otwarcie Polskiego Uniwersytetu Ludowego na Anczak sali róg S. Broad i Roebling ulic.

Odczyt wygłosi przedstawiciel konsulatu generalnego Rzeczypospolitej Polskiej z New Yorku, na temat: „*O potrzebie oświaty*".

Wstęp wolny!
Do licznego udziału zaprasza

Komitet.

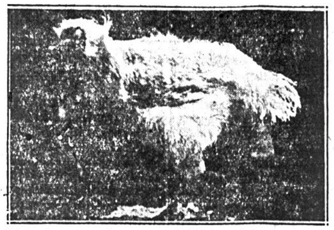

Niepopularne to zwierzę zwane KIWI jest mieszanina kury i strusia, posiada dobrze rozwinęte skrzydła, których jednak do latania używać nie może

Z DZIAŁALNOŚCI OŚWIATOWEJ W JERSEY CITY

POLSKI UNIWERSYTET LUDOWY

Znaną jest powszechnie rzeczą, jak bardzo w wyjątkowych warunkach prowadzona jest praca kulturalno-oświatowa wśród wychodźtwa polskiego na ziemi amerykańskiej. Częstokroć brak odpowiednich ludzi, a jeszcze wyęcej brak środków pieniężnych kładą kres najlepszym poczynaniom w tym kierunku. Nie pomaga w tej pracy również stosunek społeczeństwa amerykańskiego do niej. Naogół można powiedzieć, że stosunek ten układa się dwojako, zależnie od tego, z jakiego źródła pochodzi inicjatywa i środki na akcję tego rodzaju. O ile pochodzą one z łona samej emigracji, wówczas opinja amerykańska jest najzupełniej obojętna i najczęściej obojętność ta posunięta jest do stopnia zupełnej nieświadomości nastrojów i prądów, jakie są wytworem życia kulturalnego emigracji. O ile zaś akcja pochodzi ze źródeł amerykańskich, wówczas hasłem jej jest bezwzględna i szablonowa amerykanizacja.

Jednak liczne ujemne wysiłki amerykanizacji za wszelką cenę przemawiają do przekonania i tym czynnikom wśród narodu amerykańskiego, które nie podzielają ideologji Ku Klux Klan, będącej wyrazem prądów nacjonalistycznych, objawiających się obecnie w całym świecie. Jeżeli w rodzinie emigrantów, którzy przybyli jako ludzie dorośli do Ameryki i zachowują, jako język domowy, swój język ojczysty — dzieci nie otrzymują nauki języka ojców swoich i, jak się zdarza, mając ten język obrzydzany poza domem, nie starają się go nauczyć i nie mówią nim wcale — rozdźwięk wśród rodziny jest pewny. Rodzice nie mogą odnaleźć dziecka, swego drogiego dziecka, w chłopaku, który patrzy nieufnie i z którym nieraz porozumieć się im jest trudno. Dziecko wstydzi się łamanego angielskiego języka rodziców, czuje się obco w domu. Ale gdy usiłuje odnaleźć siebie poza domem, napotyka na mur nieprzeparty. Amerykanie rodowici nie przyznają się do dzieci nowoprzybyszów; dla nich są oni zawsze jeszcze Polish, Italian czy German. I rezultatem tego jest, że to pokolenie jeszcze nie amerykańskie, a już brutalnie oderwane od pnia ojczystego, daje największy procent ludzi wykolejonych, przestępców, większy niż rdzenni Amerykanie i większy niż nowo przybyli, choć ci ostatni najczęściej o to są posądzeni. Jak więc wielu rozumnych ludzi się wypowiada, że rozwiązaniem kwestji amerykanizacji było by podnoszenie poziomu oświatowego emigrantów. Przytem należy mieć na uwadze, że nauka musi odbywać się w języku ojczystym, gdyż w przeciwnym razie przeszkody są nieprzezwyciężone. Oczywiście w każdym wypadku znajdzie się miejsce na tak potrzebną naukę angielskiego języka. Dziecko emigranta nie powinno kaleczyć języka swoich ojców, gdy posługuje się nim w domu; powinno się uczyć języka swoich przodków tak samo, jak powinno być zaznajamiane z kulturą narodu, z którego wychodzi, świetnością jego historji, jego wzniosłymi ideałami. W ten sposób wchodząc do grona społeczeństwa amerykańskiego, nie jest dziką płonką, która czasem przyjmuje szlachetną szczepionkę kultury amerykańskiej, ale czasem wyrasta w „wilka", a wchodzi jako ukształcony typ, który wnosi do kultury amerykańskiej, najlepsze cząstki starej kultury swego narodu. Tak powinna być pojęta przez obie strony kwestja amerykanizacji i wtedy obydwie strony, amerykanizowana i amerykanizująca, musiały by odczuć jej korzystny wpływ. Nie wiele jednak jest instytucji amerykańskich, które by wyznawały tę ideę i dlatego należy zaznaczyć pojedynczy wypadek, jaki w życiu polonji w pobliżu New Yorku, Jersey City zaczyna odgrywać coraz donioślejszą rolę. Jest to miejsce, gdzie praca oświatowa z ramienia instytucji amerykańskiej, wytknięta jest, nie przesądzam, czy nie wypadkowo, w myśl powyższych zasad. Miejscem tym jest Polski Uniwersytet Ludowy, który czerpie częściowo środki z czysto amerykańskiej instytucji „Goodwill Community Center", a mimo to działalność Polskiego Uniwersytetu Ludowego nie jest płaszczykiem ani dla propagandy wyznaniowej, ani amerykanizacji w utartym tego słowa znaczeniu. Polski Uniwersytet Ludowy istnieje już blisko dwa lata i stały jego rozwój świadczy najlepiej o jego żywotności i potrzebie instytucji tego rodzaju. Posiada on dwie rzeczy, które są podstawą pomyślnych wyników akcji oświatowej: środki i umiejętne kierownictwo. Pani M. Ostrowska, stojąca na czele Polskiego Uniwersytetu Ludowego od chwili, gdy go powołała do życia, posiada wszelkie dane na kierowniczkę tej akcji: zamiłowanie i oddanie się pracy społecznej i głęboką znajomość metod i środków tej pracy. Obecnie z dniem 2-go października Polski Uniwersytet Ludowy rozpoczyna nowy rok szkolny i przeto chwila jest odpowiednia, aby szersze koła polonji zapoznać z tą instytucją. Najlepszem świadectwem będzie sprawozdanie z działalności zeszłego roku. Polski Uniwersytet Ludowy zorganizowany jest, jako samorządne towarzystwo oświatowe i zebrania członków odbywały się co tydzień dla omawiania i kierowania spraw tej instytucji. Ilość członków czynnych, która miejmy nadzieję, znacznie wzrośnie w tym roku wynosiła 40 osób. Prowadzone były następujące kursy dla dorosłych dwa razy tygodniowo, nauka języka polskiego dla wydoskonalenia pisowni i zapoznawania się z literaturą. Pozatem prowadzone były wykłady arytmetyki, które odbywały się raz na tydzień. Niedzielne zebrania odczytowe cieszyły się największem powodzeniem i z reguły ściągały liczne grono słuchaczów. Tematy wygłaszanych odczytów były najróżnorodniejsze, zawsze dobierane z myślą, aby dostarczyć zebranym bądź świeżych wiadomości o Polsce, bądź ciekawych wiadomości z dziedziny nauk przyrodniczych i przemysłu.

Między prelegentami nie brak było ludzi znanych w kołach polonji, jak rędaktor ob. Kułakowski, redaktor Bojan-Błażewicz, ob. Liwacz z Philadelphia, Pa. i inni. Przemawiali również prelegenci przebywający w Ameryce dla celów naukowych. Wspomnieć należy p. A. Kozłowską z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, która dawszy się poznać poraz pierwszy na gruncie Polskiego Uniwersytetu Ludowego wygłosiła szereg niezmiernie interesujących odczytów o Polsce w New Yorku i okolicy. Trzykrotnie w ciągu roku Polski Uniwersytet Ludowy urządził masowe zebrania, poświęcone pamięci wielkich ludzi polskiej przeszłości (Kościuszko, Kopernik). Mówcami byli działacze polscy, jak również i amerykańscy. Z zabaw i widowisk urządzanych przez Polski Uniwersytet Ludowy dla uprzyjemnienia czasu członkom, ich rodzinom i gościom, wspomnieć należy o nadzwyczaj udatnym bazarze, urządzonym w Domu Narodowym w Jersey City, N. J., w lutym b. r. W kwietniu członkowie Polskiego Uniwersytetu Ludowego zorganizowali i odegrali sztukę amatorską p. t. „Kościuszko w Petersburgu", która miała nie mniejsze powodzenie.

Przejdźmy do działalności wśród młodego pokolenia. Około 40 dzieci pobierało naukę języka polskiego. Postępy dzieci były bardzo duże, ponieważ podzielone były na trzy grupy, tak że nauczyciele nie mieli przeładowanych klas, co odbija się zawsze ujemnie na wynikach nauki. Każda grupa miała lekcje dwa razy tygodniowo. Pozatem chłopcy i dziewczęta byli zorganizowani w kluby i zbierali się raz na tydzień dla zabaw i pogadanek. Związek Polskiego Uniwersytetu Ludowego z amerykańskim „Goodwill Community Center" zaznaczył się w jeszcze jednej dziedzinie, która posiada znaczenie dla polonji w Jersey City, N. J. Instytucje i zakłady amerykańskie kierują obcokrajowców, gdy chodzi o porady prawne (np. co do obywatelstwa amerykańskiego) ,napisanie podania, tłómaczenie dokumentów, informacje co do szpitali, pracy i td. do „Goodwill Community Center". Stamtąd Polacy byli kierowani do Polskiego Uniwersytetu Ludowego, gdzie kierownictwo udzielało wskazówek i pomocy we wszystkich tego rodzaju sprawach. Na zakończenie kilka liczb: całkowita ilość osób obecnych na odczytach i lekcjach wyniosła 6,776, Polski Uniwersytet Ludowy częściowo operował własnemi środkami, wpływy ze składek członkowskich, kolekt po odczytach, dochodu z bazaru i td. wyniosły $434.99c. Rozchody w ciągu roku szkolnego wynosiły $379.90c. pozostałość na rok nadchodzący wynosi $55.09c. Owocna działalność Polskiego Uniwersytetu Ludowego była wyni przy gorliwej wpsółpracy wszystkich członków, którzy bez wyjątku takowej nie szczędzili. Szczególnie czynni byli: ob. Chmielewska, która brała udział w pracach organizacyjnych i uczeniu dzieci, ob. Szymalski, Brzuszkiewicz, Zieliński i wielu innych, których nazwisk nie umieszczamy ze względu na ograniczone miejsce. Obecny program działalności we wszystkich kierunkach został znacznie rozszerzony i spodziewać się przeto należy, że polonja w Jersey City, N. J. w swem dążeniu do oświaty poprze działalność Polskiego Uniwersytetu Ludowego i postawi go na takiej wyżynie, na jaką ta instytucja zasługuje.

MIECZYSŁAW LESKI.

NAJBIEDNIEJSZY CESARZ ŚWIATA "SYN NIEBA" POWINIEN U SWEGO OJCA DOMAGAĆ SIĘ RENTY

Straszny pożar, którego nie można gasić

Zdetronizowany cesarz Chin Pau - Ju żyje i cieszy się najlepszem zdrowiem.

Ma tylko sporo kłopotów.

Nie wypłacają mu już sowitych apanaży, jakkolwiek otaczają niezmiennym szacunkiem i rytuałem.

Cesarz żyje w swym dawnym pałacu, otoczony tą samą co nie gdyś służbą, składającą się z całej armji eunuchów.

Chińscy republikanie są jednak zdania, że „syn nieba" winien u swego ojca

domagać się renty,

gdyby jednak z niebiańskich sfer nie nadesłano mu czeku — może sprzedawać drogocenne przedmioty spoczywające w nietkniętym przez demokrację skarbcu.

Przed niedawnym czasem zapragnął cesarz przeliczyć swe mienie

w „Galerji Skarbów";

udał się więc z wielką pompą do lewego skrzydła pałacu i skonstatował, że brakuje złotego talerza Kien-Langa.

„Syn nieba" wpadł w szewską pasję i począł

okładać bambusem

ministrów swego domu i eunuchów.

Bystrzy dworzanie w lot skombinowali, że jeśli z powodu jednego talerza spotkała ich taka łaźnia, to z powodu dalszych „braków" nie wyszliby pewnie żywi z pod cesarskiej ręki.

I jakoś, takoś się stało, że najbliższej nocy wybuchł pożar w pałacu i to właśnie w lewem skrzydle, gdzie się mieściła „Galerja skarbów".

Na miejsce pożaru zjechała straż ogniowa.

I w tej chwili rozegrała się iście azjatycka scena, nie zrozumiała dla europejczyka.

U ścian płonącego pałacu stanęli strażacy nie odważając się wejść do wnętrza, jak długo nie zbierze się

Wielka Rada,

która wyda odpowiednie na to pozwolenie.

Ze zrozumiałych względów „Wielka Rada" niezbyt się spieszyła z wydaniem pozwolenia i Galerja Skarbów spłonęła doszczętnie.

Pożar ten zachwiał poważnie budżetem „syna nieba".

Pozbawiony apanaży nie ma już skarbca, do którego mógłby sięgnąć na pokrycie ogromnych swych wydatków.

Podobno nosi się z myślą zapelowania do serc miłosiernych. monarchistów całego świata.

SENSACYJNE POLOWANIA NA KROKODYLE

ŚMIAŁKOWIE CHWYTAJĄ JE ŻYWCEM GOŁEMI RĘKAMI

Od wieków już do przedmiotów najwyszukańszego zbytku należą wyroby ze skóry krokodylej, czyli tak zw. dawniej „jaszczuru".

Rzeki zamieszkiwane przez krokodyle nie mogą się uskarżać na ich brak, gdyż należą one do zwierząt bardzo plennych, lecz o wartości jaszczuru decyduje przedewszystkiem to wielkie niebezpieczeństwo, na jakie narażają się śmiałkowie polujący na te zwierzęta.

Przy polowaniu na te bestje narażają myśliwi swe życie, gdyż zwierz ten, jakkolwiek nie ruchliwy, jest bardzo niebezpieczny i trudny do zabicia. Skóra jego pokryta twardym pancerzem jest odporna nawet na kule tak, że należy go trafić bądź w oko, bądź też przebić oszczepem. Nie trafiony śmiertelnie, a tylko podrażniony krokodyl jednym ruchem ogona wywraca łódź i pożera myśliwych.

Świat nowoczesny, idący szybkim krokiem postępu w każdej dziedzinie, potrafił i kokrodyla zaprządz do swej twardej służby. Zamiast narażać tysiące myśliwych na niebezpieczeństwo, a drogocenną skórę na kaleczenie kulami i oszczepami zaprowadzili Amerykanie na Wyspie Florydzie racjonalną hodowlę tych zwierząt.

Prowadzi się ją w farmie Miami.

Corocznie pewna ilość bestji wysortowana jest na rzeź i do... garbarni.

Łatwo to powiedzieć — do garbarni — boć hodowany zwierz nie jest przecież kotkiem który pije sobie mleczko z talerzyka, a jego krwiożercze instynkty tak dobrze się rozwijają w sztucznym stawie jak i w tajemniczych roztoczach Nilu.

To też i w tej farmie krokodylów, widzimy specjalistów myśliwych, który łapią żywe krokodyle gołemi rękami.

Korzystając z nieruchliwości płaza, łowca podpływa doń łódką, a gdy zaniepokojony zwierz wysuwa paszczę nad powierzchnię wody, myśliwy daje nurka pod niego i, ująwszy od spodu wpół, na barkach wynosi na brzeg lub wrzuca do łódki.

Oczywiście, że i ten proceder nie należy do najbezpieczniejszych.

Międzynarodowa organizacja masonów przeciw wojnom

GENEWA, 5 października. — Obradujący tutaj międzynarodowy kongres masonów, uchwalił rezolucję, wzywającą wszystkich członków organizacji masońskiej w świecie do zwalczania dążności wojennych śród swoich społeczeństw i szanowania międzynarodowych umów.

(Za to, że zwalczają najgorsze zło na świecie — wojnę — masoni są nazywani przez rzymski kościół największymi wrogami ludzkości P. R.).

POLSKA
I PAŃSTWA SĄSIEDNIE
DOLARY DO POLSKI
1) Wypłacane w dolarach, lub
2) Wypłacane w markach polskich po kursie dnia.
Przekazy listowe lub kablowe. Bilety kolejowe i Szyfkarty do starej Ojczyzny i z powrotem.
AMERICAN EXPRESS COMPANY
65 Broadway
18 Chatham Square
17 West 23rd Street
118 West 39th Street
2131 Broadway, NEW YORK
876 Broad Street, NEWARK
1708 Chestnut St., PHILADELPHIA

Russian Artfilms
przedstawiają
Ivana Moskvina
najświetniejszą gwiazdę Moskiewskiego Teatru Artystycznego (Moscow Art Theatre) wraz z innymi artystami jego trupy w obrażie
„POLIKUSCHKA"
Lwa Tołstoja
W NIEDZIELĘ,
7-go PAŹDZIERNIKA 1923,
FIFTH AVENUE THEATRE
110 ulica i 5 Avenue.

BAMBINO
35c. w aptekach
Dzieci lubieją to! Proszą o więcej!
Gdy są one bardzo młode i nie są w stanie prosić, oczy ich mówią—uważajcie tylko, jak iskrzą się im z radości, gdy matka wydostaje butelkę
BAMBINO
Zareg. w U. S. Pat. Of.
Uważajcie na ich chęć połknięcia najsmaczniejszego środka na przeczyszczenie, jaki kiedykolwiek był przyrządzony. A jest takowy najdelikatniejszym, ale i najbardziej skutecznym! Matki—nie doznałyście Wy jeszcze takiego uczucia ulgi, zaufania, oraz zadowolenia, jak używając BAMBINO podczas gdy dziecko jest niespokojne, agryliwe, złośliwe—pewne znaki zatwardzenia. Śpijcie spokojnie tej nocy—gdyż nad ranem, dziecko znowu będzie szczęśliwem. BAMBINO wykona tą pracę i wykona ją dobrze!
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

78 sekund od piany do ręcznika

Więcej, niż ostrze
do najszybszego w świecie golenia
Oto sekret ogolenia się w przeciągu 78 sekund zapomocą Valet Auto-Strop Razor. Udoskonalone ostrze, cudowny postęp. Ogólcie się raz brzytwą Valet Auto-Strop Razor a zauważycie różnicę. Będziecie tylko żałować, że nie zaczęliście wcześniej golić się w ten znakomity sposób. Cały komplet z paskiem do ostrzenia i nażykami $1.00—we wszystkich sklepach — inne garnitury do $25.
Valet Auto-Strop Razor
Sam się ostrzy

100 AKROWA FARMA PONIŻEJ $100.00
Specjalne zarządzenia dla imigrantów
Możecie mieć sto akrów najbogatszego gruntu w świecie, jaki sprzedaje się wam na łatwych spłatach przez władze prowincji Quebec — za $6.00 wpłaty i około $15.00 rocznie. Prywatni właściciele w pobliskości sprzedają częściowo wyczyszczony grunt od $5.00 do $10.00 za akier.
Farmerzy w dystrykcie Abititi hodują zboże, kartofle, jarzyny, bydło, konie, owce i drób. Wielu buduje swe domy i obory z drzewa, jakie rośnie na ich gruncie. Miejscowe tartaki ścinają drzewo tanim kosztem. Papiernie płacą wam $5.00 do $10.00 za kord miazgi drzewnej. Dobra zapłata za budowanie dróg w pewnych porach roku.
Grunta leżą blisko kolei Canadian National. Są tu miasteczka, szkoły, kościoły, składy i nowe drogi żwirowe. Klimat jest podobny temu, jaki panuje w Polsce. Jest tam dużo jezior a rybołówstwo jest doskonałe. Możecie tu polować i chwytać sarny, niedźwiedzie, łosie, karibu i małe futrzane zwierzęta.
Rząd kanadyjski posiada swe biuro w Warszawie, w Polsce, które egzaminuje osadników chcących osiedlić się w Kanadzie. Biuro Canadian National Railways w Stanach Zjednoczonych poda wam więcej szczegółów o tych 100-akrowych farmach, które sprzedaje się poniżej sumy $100.00 i jak wy i wasi znajomi, przyjaciele lub krewni w starym kraju mogą osiedlić się na tych gruntach.
Piszcie lub zgłoście się osobiście do:
MACIEJ MILEWSKI, 120 Jackson St., Newark, N. J., U. S. A
Canadian National Railways

Towarzystwo Bratnie Pomocy „Dzwon Wolności"
Grupa 35ta Zw. Pol. na Wschodzie w Newark, N. J.
— urządza —
W SOBOTĘ, DNIA 6-GO PAŹDZIERNIKA
WIELKI JESIENNY BAL
W SALI PARAFJALNEJ, 122-128 Livingston Street
(W GÓRZE MIASTA) — Pocz. o godz. 7:30 wieczór
Podczas zabawy odbędą się rozgrywki i wiele innych niespodzianek
MUZYKA PROF. JACK ROSE
O liczne przybycie uprasza KOMITET.

SEVERY LEKARSTWA UTRZYMUJA ZDROWIE W RODZINIE
Silne ataki bolów
reumatycznych szybko ustępują gdy jest stosowany
SEVERA'S GOTHARDOL
Zaufania godny liniment.
Cenny środek lokalny polecany też na zwichnięcia, opuchnięcia, bóle i sztywność stawów i mięśni.
CENA 30 I 60 CENTÓW.
Zapytajcie w aptece
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Tel. Rhinelander 7903-J Tel. mieszkania Prospect 7717
DR. I. MICHEL
SPECJALNOŚĆ: CHOROBY KOBIECE, AKUSZERJA I OPERACJE
63 East 68th Street, New York City.
1079 Carroll Street Brooklyn, N. Y.
GODZINY PRZYJĘĆ:
12 do 1 popołudniu — 4 do 7 wieczorem

Nowy Świat

THE POLISH DAILY — UNIQUE WORLD

Owned and published daily and Sunday by the NOWY SWIAT PUBLISHING CO., INC.

MEMBER A. B. C.

M. F. WĘGRZYNEK — President & General Manager
W. BŁAŻEWICZ — Managing Editor.

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydaw. „Nowy Świat", Inc.

Entered as Second Class Matter, March 31st 1914, at New York Post Office, New York, N. Y.

NOWY SWIAT PUBLISHING CO., INC.

SUBSCRIPTION RATES (Outside of New York City)		PRENUMERATA (Na prowincji)	
Daily Excluding Sunday		Codziennie z wyjąt. niedzieli.	
One Year	$5.00	Rocznie	$5.00
Six Months	$2.75	Półrocznie	$2.75
Sunday Only		W niedzielę tylko	
One Year	$2.25	Rocznie	$2.25
Six Months	$1.25	Półrocznie	$1.25
Daily and Sunday		Codziennie i w niedzielę	
One Year	$7.00	Rocznie	$7.00
Six Months	$4.00	Półrocznie	$4.00
NEW YORK CITY		W NEW YORKU	
Daily Excluding Sunday		Codziennie z wyjąt. niedzieli	
One Year	$8.00	Rocznie	$8.00
Six Months	$4.50	Półrocznie	$4.50
Sunday Only		W niedzielę tylko	
One Year	$2.75	Rocznie	$2.75
Six Months	$1.50	Półrocznie	$1.50
Daily and Sunday		Codziennie i w niedzielę	
One Year	$10.00	Rocznie	$10.00
Six Months	$6.00	Półrocznie	$6.00

MAIN OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
(4 Avenue, między 15 i 16 ulicami).
Telephone: Stuyvesant 5493.

BROOKLYN BRANCH:
586 MANHATTAN AVENUE.
Telephone: Greenpoint 0928.

O SZKOŁĘ POLSKĄ NA WYCHODZTWIE

Rozporządzenie biskupa Turnera w djecezji buffaloskiej, kasujące naukę języka polskiego w szkołach parafjalnych polsko-katolickich, wywołało silne wrażenie, jak to już pisaliśmy w „Nowym Świecie", wśród całego wychodztwa. Wrażenie to nie jest jednakowe. Podczas gdy prasa klerykalna i przewódcy tego obozu nawołują do protestów, z miną wielce tragiczną i zakłopotaną, zaniepokojenie rzeczywiste i głębsze daje się widzieć w masach parafjalnych, które zaczynają rozumieć, że dzieją się dokoła nich rzeczy, wobec których są one bezradne i bezsilne.

Że ogół wychodztwa nie zdaje sobie należycie sprawy z sytuacji, dowodzi fakt przyjęcia milczeniem i obojętnością rozporządzenia identycznego z buffaloskim, wydanego jeszcze w maju w djecezji brooklyńskiej. A jednak kwestja omawiana jest w prasie postępowej od szeregu lat. Ostrzeżenia padały z różnych stron i różnych obozów, zapowiadające amerykanizację szkół parafjalnych i nawołujące do wyszukania środków, któreby albo szkołę parafjalną zreformowały, albo zastąpiły ją szkołą świecką i niezależną.

„Nowy Świat", nie jeden raz w tej sprawie głos zabierał. Pomimo gwałtownych nieraz sprzeciwów i zaciętej kontr-agitacji, na Wschodzie powstało w ostatnich latach szereg szkół dla dzieci, w których ludzie dobrej woli polskość starają się utrzymać.

Piękne są to wysiłki. Szczerze idejowe, bo oparte li tylko na trosce o zachowanie języka ojczystego i ducha na obczyźnie. Są miejscowości, gdzie robociarz kończy ciężką pracę w fabryce i idzie do szkoły, aby gromadkę dzieci uczyć pisać i czytać po polsku.

Powtarzamy jeszcze raz, że wysiłki te zasługują na najwyższe uznanie. Powstają one ze zrozumienia, że nie można czekać na kompletną amerykanizację szkół parafjalnych, bo wtedy będzie już zapóźno na ratunek, zapóźno na poprawienie zła, które się już naprawić nie da.

Nie naszą rzeczą jest zajmowanie się sposobami reformy parafjalnego szkolnictwa. Zaznaczyć tylko musimy, że reforma jest niesłychanie trudną. Polega ona wyłącznie na dobrej woli kierowników szkół parafjalnych — proboszczów. A tym chodzi tylko o szkołę czysto wyznaniową. Język polski, czy angielski — to dla nich kwestja obojętna.

Nauczycielstwo tych szkół spoczywa w ręku zakonnic, urodzonych tutaj i wychowanych. Czy podobna wymagać od nich —dla których mowa angielska jest rodowitą, żeby dziatwę po polsku uczyły i ducha polskiego w nią zaszczepiły.

Jeżeli zaś kierownik i nauczyciel nie mają dobrej woli, to jakież można mieć nadzieje na reformę.

Że klerowi rzymskiemu chodzi głównie o zachowanie szkoły wyznaniowej, chociażby bez języka polskiego, powiedział to jasno i wyraźnie organ Zjednoczenia Rzymsko-Katolickiego „Dziennik Zjednoczenia", w odpowiedzi na propozycję posyłania dzieci do szkół publicznych, jeżeli zakazy nie zostaną zniesione.

„Idziecie panowie zadaleko" — napisał „Dziennik Zjednoczenia". To znaczy, że szkoła parafjalna jest dobra, choćby z niej starto wszelkie ślady polskości.

Chodzi zatem o dobro proboszczów, a nie dobro narodowe.

Mówiąc krótko i otwarcie, wychodztwo sprawą szkoły polskiej zostało zaskoczone. Patrjotyczne organizacje i towarzystwa poważnie zastanawiają się, co trzeba czynić, aby przed masową amerykanizacją młodego pokolenia skutecznie się obronić.

Nie pomoże tutaj wzajemne wymyślanie, oskarżenia i zarzuty. Trzeba działać. Trzeba budować szkolnictwo niezależne z największą energją, aby polskość wychodztwa ocalić.

Zabiera się do pracy polonja nowojorska. Na szkole Rady Oświatowej, pragnie oprzeć trwały gmach wychowywania w duchu polskim młodego pokolenia. Dnia 21 bm. zaproszeni są do Domu Narodowego przedstawiciele wszystkich organizacyj, towarzystw i zrzeszeń nowojorskich. Cel zebrania — szkoła polska. Oby zainteresowanie tą sprawą dorównało jej ważności.

Polonja nowojorska musi świecić przykładem. Musi zaświadczyć, że nie będzie szczędzić starań i zabiegów, gdy idzie o szkołę polską na wychodztwie. wb.

KAMPANJA KOŚCIUSZKOWSKA

Dnia 15 bm. w nowojorskim okręgu konsularnym, rozpocznie się kampanja zbierania funduszu na Instytut Naukowo-Badawczy Im. Tadeusza Kościuszki. Komitet Główny, działając z wydatną pomocą konsulatu, zorganizował szereg komitetów w okolicy New Yorku, w Nowej Anglji i Pennsylwanji. Agitacja za pośrednictwem prasy, jak również zebrań spopularyzowała cel. Dowodem fakt, że na fundusz Instytutu, konsulat zebrał dotychczas blisko trzy tysiące dolarów, bez żadnej kampanji.

Kampanja opiera się, jak już nieraz było wyjaśniane nie na wiecach, nie na składkach dorywczych, lecz na wpisywaniu się na specjalne listy poszczególnych towarzystw i zrzeszeń, które każde zosobna listę wypełni i wraz z pieniędzmi prześle ją do konsulatu. Listy w każdej kolonji polskiej będą zebrane osobno, odpowiednio oprawiane i przesłane do Zarządu Głównego Instytutu w Warszawie.

Komitety w każdej miejscowości, będą miały łatwe zadanie. Mają listy rozdać towarzystwom, względnie innym zrzeszeniom, dopilnować, aby zostały wypełnione i wysłać je wraz z pieniędzmi do konsulatu generalnego w New Yorku.

Ponieważ Komitety Kościuszkowskie dotychczas nie wszędzie istnieją, pożądanem jest, aby zostały one jaknajprędzej zorganizowane. Wszelkich informacji i pomocy udziela komitet główny. Korespondencję należy skierowywać do Konsulatu 953—3rd ave., New York City.

Kampanja trwać będzie do końca tego roku, to znaczy dwa i pół miesiąca. Cel szlachetny, nie pozostawia żadnej wątpliwości, że znajdzie podczas kampanji tylko zwolenników.

Bądźcie gotowi obywatele.

PAŃSTWO W PAŃSTWIE

Ze zdziwieniem czytamy wiadomość o obronie żydowskiego rabina skazanego na śmierć przez sądy polskie za zdradę stanu, przez kardynała Kakowskiego w Warszawie. Pomimo, że sądy dwukrotnie wydały wyrok udowadniający winę oskarżonego, kardynał Kakowski nietylko zachował odrębny pogląd na sprawę, ale publicznie go wypowiedział.

Być może, że są jakieś tajemnicze przyczyny, które dygnitarzowi rzymsko-katolickiego kościoła kazały stanąć w obronie rabina.

Ale wypadek nie jest bynajmniej nowy. Zabójcę pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Niewiadomskiego sąd skazał na śmierć za najwyższą zbrodnię, bo zbrodnię popełnioną na Majestacie Państwa, a jednak księża odprawiali zań manifestacyjne nabożeństwa, kanonizując go na świętego.

Inaczej mówiąc, niech sobie Rzeczpospolita wydaje wyroki, jakie się jej podoba, ale państwo rzymsko-katolickiego kleru, tak je przyjmie, jak mu się podoba.

Państwo w państwie.

KORFU A KORFANTY

Gdy Kuroki bił Moskala to w centrum,
to z kraja,
Baśń powstała o polskości tego samuraja.
I gdzieindziej też się rodzą podobne
legendy,
Cudzą postać przenoszące na rodzinne
grzędy...
Hen na Korfu dziś podobno starzec wnukom prawi,
Że Korfanty to ich rodak — może Korfu
zbawi?
Byle tylko się zgodziły i Anglja i Francja,
A powstanie kraj odrębny pod nazwą:
Korfancja.
Niech się zatem pan Korfanty na Korfu
wybierze,
Niechaj się tam „wyodrębnia" — życzymy
mu szczerze. (Z „Naprzodu").

Z PRASY I O PRASIE

Jan Kłos w „Wiadomościach Codziennych" pisze:

„W Detroit, Mich., ubodzy polscy rodzice, którzy nie wiele interesowali się duchową stroną wychowania swoich dzieci, oddali trzynastoletnią córkę na służbę do obcych.

Państwo wyjechali i po powrocie spostrzegli, że brak pieniędzy. Winę zwalili natychmiast na młodocianą polską służącą.

I natychmiast oddali dziewczynkę w ręce policji.

Policja nie wiedząc, czy dziewczynka jest winna lub nie, postanowiła ją zmusić do przyznania się. Ciągnęli ją więc krzyczącą i opierającą się na stację policyjną, poczem bili, zanurzali w wodzie lodowej, aby przyznała się do kradzieży.

Dziewczynka przyznała się pod wpływem nacisku, ale dostała zapalenia płuc z przeziębienia i umarła.

I niema żadnego pewnego dowodu, że wzięła pieniądze. Bo każdy przyzna się do jak największej zbrodni niepopełnionej wobec podobnego traktowania. Gdyby dziewczynka żyła — po podobnej próbie z policją — nie poprawiłaby się wcale, ale naprawdę zaczęłaby kraść, ale mądrzej i ostrożniej, aby nie wejść w kolizję z policją!

Opieka nad młodem pokoleniem, zarówno nad zdrowiem, jak i umysłem, duszą i sercem — zmniejszy kryminalistykę. Innego środka niema.

Dziecko z brakami fizycznemi i duchowemi leczyć i kierować w taki sposób, aby nie było narażone na upokorzenie i na pokuszenie. Nie pchać do więzienia — ale stamtąd wydostawać."

Prokuratorja policję uniewinniła. Śledztwo orzekło że Władzia Lorenc, bo o niej tu mowa, zmarła śmiercią naturalną.

Innego wyniku z całej afery, nie można było oczekiwać.

Szczególne stanowisko tutaj zajmuje detroicki „Rekord Codzienny", który opierając się na dochodzeniach prokuratorji, przychodzi do przekonania, że dziewczynka była źle wychowana, a więc sprawa skończona.

Według nas, chociażby rzeczywiście Lorencówna popełniła przestępstwo, to jednak nie usprawiedliwia to policji, która aby wymusić zeznania, dziecko torturowała.

Zdrowy i silny mężczyzna może zachorować, jeżeli go wykąpać w wodzie lodowej. Wychowanie dziecka i odpowiedzialność rodziców, to jedna strona medalu...

Druga to protest przeciw barbarzyńskim torturom, który jest konieczny bez względu na winę oskarżonej.

Śledztwo prokuratorji tej drugiej strony nie oświetla należycie i nie rozstrzyga.

* * *

Niesłychanie gienjalny projekt uzdrowienia finansów polskich podaje redakcja „Wielkopolanina".

Zastrzegamy, że projekt ten znaleźliśmy nie w rubryce humorystycznej, a w dziale redakcyjnym:

„Znaczki pocztowe polskie są o jedną trzecią część szersze od amerykańskich znaczków. Oczywiście, gospodarka czteroletnia poprzedniego rządu polskiego zauważyć tego nie była w stanie. Jednakże rząd teraźniejszy powinien zwrócić uwagę na tę rozrzutność w papierze, używanym na druk tych znaczków pocztowych.

Mamy przekonanie, że Polska mogłaby zmniejszyć swe znaczki pocztowe bez wielkich przygotowań i oszczędzić sobie rocznie przynajmniej z jeden miljard marek polskich na fabrykacji tych znaczków. Jest dziwną rzeczą, że ani ambasady ani też konsulaty polskie po całym świecie porozrzucane, nie podsuwały dotąd rządowi swemu takiej metamorfozy znaczków pocztowych."

Tak to istotnie dziwne, że nikt dotychczas o tak poważnej oszczędności, jak zmniejszenie marek pocztowych w Polsce nie pomyślał. Autor cennego projektu winien projekt swój opatentować, a wierzymy, że o ile rząd Chjeny i Witosa potrwa dłużej w Polsce, ma szanse zostania ministrem skarbu.

* * *

„Zagadnienie ‚ministerstwa parlamentarnego' w różny sposób jest pojmowane i urzeczywistniane w nowoczesnych państwach demokratycznych. Pisze o tem warszawski ‚Kurjer Poranny' i kończy w ten sposób: nawet w państwie, w którem wszystkie wybitne siły polityczne znajdują naogół miejsce w parlamencie, szerzy się krytyczny pogląd na ‚parlamentaryzację rządu'. Cóż dopiero mówić o kraju, jak Polska, gdzie najwybitniejsi politycy, prawnicy i administratorzy są poza parlamentem począwszy od Bobrzyńskiego, skończywszy na Dmowskim. Tem trudniej wyszukać w nim odpowiednich kandydatów na ministrów; exemplum — gabinet obecny."

„Warszawski ‚Robotnik' pisze, że żaden rząd w Polsce nie mógł rządzić bez poparcia stronnictwa ‚Piasta': Jeśli więc szukać wśród polityków polskich człowieka największą obarczonego odpowiedzialnością za wszystko, co się w Polsce działo, to niezawodnie nazwisko pana Witosa będzie widniało na czele."

KŁOPOTY MINISTRA BALDWINA

Pierwszy minister Królestwa Wielkiej Brytanji pan Baldwin ma dużo kłopotów. Jak zwykle minister. Ale największy kłopot ma z własnym synem.

Jest to prawdziwe „enfant terrible" (choć liczy sobie już 30 lat). Ten fenomen sprawia mu mnóstwo nieprzyjemności.

Gdyby młody Olivier grał w pokera, gdyby pił whisky, lub utrzymywał baletnicę — z tem możnaby sobie poradzić.

Ojciec powiedziałby sobie:

— Młodość musi wyszumieć!

Ale jego miły synalek sprawuje się daleko gorzej.

Oto pewnego pięknego poranku oświadcza mu poważnie:

— Papo, jesteś wstrętnym burżujem! Twoja polityka, jest szkaradna! Wyrzekam się ciebie!

— Co ty mówisz, mój synu?

— Zrywam z tobą, mój ojcze! Zapisuję się do Labor Party.

— Jak śmiesz? Nosząc moje nazwisko, chcesz się przyłączyć do najgorszych rewolucjonistów, którzy chcą obalić moje ministerjum?

— Yes, indeed, Good By!

Można sobie wyobrazić minę pana Baldwina.

Ale w tych dwóch pierwszy minister Wielkiej Brytanji odetchnął z ulgą. Młody Olivier postanowił wyjechać z Anglji.

— Uciekam z tego niewdzięcznego świata, oświadczył reporterom. Pojadę do Afryki, do Murzynów. Tam jest cnota, sprawiedliwość, spokój i szczęście!

Stanowczo młody Baldwin jest upośledzony umysłowo. Wyobraża sobie, że spokój i szczęście panują w królestwie Malikoka I, a nie Jerzego V, lub w innym kraju cywilizowanym. Szuka Arkadji u Botokudów! Co za naiwność! Niestety! i tam zobaczy słabych uciskanych przez mocnych, kobiety oszukujące mężów (i nawzajem), rycerzy okrytych sławą po zniszczeniu kraju ogniem i mieczem. Co więcej, zobaczy, że zwycięzcy zjadają zwyciężonych.

I kto wie, czy on nie skończy na patelni jakiego filantropa, który powie oblizując się: „Ja bardzo lubię Anglików".

Ale wkrótce przekona się młody Olivier Baldwin, że ludzie są wszędzie jednakowi i że nie warto przeprowadzać się do Murzynów!

ROZMAITOŚCI

Strzelanina w gmachu kongresu meksykańskiego

MEXICO CITY, 5 października. — Dwaj kongresmani stoczyli wczoraj w przedsionkach gmachu kongresu walkę na rewolwery bez groźniejszych następstw. Kongresman Rueda Leon został nieszkodliwie postrzelony w nogę przez swego kolegę, przeciwnika politycznego kongresmana Mena Cordowę.

Bułgarja płaci odszkodowania aljantom

ZOFJA, 5 października. — Narodowy bank bułgarski doręczył aljanckiej komisji odszkodowaniowej w imieniu rządu bułgarskiego przekaz na 2,500,000 złotych lewów, jako pierwszą wpłatę półrocznej raty, zgodnie z warunkami umowy zawartej pomiędzy rządem bułgarskim a międzyaljancką komisją odszkodowaniową, ubiegłej wiosny. Cała rata roczna wynosi 12,500,000 złotych lewów.

Lekarz dokonał operacji żołądka, nie usypiając pacjenta

BUFFALO, 5 października. — Dr. Hans Finsterer z uniwersytetu wiedeńskiego dokonał dzisiaj wyjęcia żołądka i jego operacji nie usypiając wcale pacjenta, z którym rozmawiał podczas operacji trwającej blisko godzinę. Powodem bezbolesnej operacji miał być nowy sposób znieczulania ośrodków nerwowych. Lekarze zbadawszy chorego, po dokonaniu operacji, stwierdzili, że chory nie doznał żadnego z niebezpiecznych objawów osłabienia, następujących po każdej operacji. Świadkami operacji byli wybitni lekarze chirurdzy z Buffalo i okolicy.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi M. W., z Westfield, Mass. — Jeden dolar amerykański kosztuje obecnie coś około 200 miljonów rubli sowieckich. Jeżeli bratu dali w Odesie 150 rubli za dolara, to inaczej tego nazwać nie można jak oszustwem.

* * *

Czytelnikowi A. F., z Camden, N. J. — Ponieważ rząd sowiecki umowy o rozwodach i wogóle w sprawach zawierania małżeństw ze Stanami Zjednoczonymi i Polską nie zawierał, więc prawnie rzecz biorąc rozwód sowiecki może nie być uznany w Ameryce i Polsce. Zazwyczaj jednak i bez specjalnych traktatów rozwody przeprowadzone formalnie są wszędzie brane pod uwagę. Tutaj takiego wypadku może nie było, więc adwokat nie wie jakby władze amerykańskie sowiecki rozwód przyjęły. My sądzimy, że rozwód będzie tutaj ważny.

* * *

Czytelnikowi S. B. — Bez rozwodu stanowczo nie można wyjść poraz drugi zamąż, chociażby mąż siedział w więzieniu.

Severy Lekarstwa utrzymują zdrowie w rodzinie.
Na słaby żołądek
brak apetytu i
i niestrawność,
bierzcie
Severa's Esorka
poprzednio Severy Gorycz Żołądkowa.
Wzmacnia osłabiony żołądek, sprowadza apetyt i przynosi zdrowy stan całemu ustrojowi trawienia.
Środek wzmacniający dla osób starszych wiekiem i słabowitych.
Cena 75c a $1.50.
Zapytajcie w aptece.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

J. HELLER
ADWOKAT I NOTARJUSZ
przyjmuje wszelkie sprawy amerykańskie, jakoteż staro-krajowe w swoim biurze przy:
233 E. 14 Street, New York City
Bezpłatna porada prawna między 5-tą a 6-tą wieczorem.

POLSKA LECZNICA
Dr. Michael A. Iogolewicz
POLSKI LEKARZ
86 — 2nd Ave., róg 5 ulicy
New York.
SPECJALNOŚĆ
Leczenie Elektrycznością i djagnoza zapomocą Promieni „X".
GODZINY PRZYJĘĆ:
10 do 1 przed południem i
5 do 8 wieczorem.
W niedzielę podług umowy.
Telefon: Dry Dock 2828.

SPECJALISTA
Choroby mężczyzn i kobiet, osłabienia i zaburzenia nerwowe, choroby krwi, reumatyzm
DR. N. SCHWARTZ
124 East 81 ulica, New York
Godziny przyjęć: od 11 rano do 8-ej wieczorem. W niedzielę od 10 do 1.

Telefon: Orchard: 1521.
JÓZEF HALICKI, M. D.
— LEKARZ —
GODZINY:
12 do 2 popołudniu,
6 do 8:30 wieczór.
W niedzielę do godziny 2 popołudniu.
311 EAST 10 STREET,
New York City.

DR. BRYAN
333 East 17 St., New York City
(pomiędzy 1 a 2 Ave.)
Leczy Chroniczne Choroby, krwi, nerwów, nerek i pęcherza, mężczyzn wyłącznie.
Godziny:
od 9-ej rano do 8-ej wieczór.
W niedzielę od 9 rano do 1 popołudniu.

DOKTÓR MARTINSON
Lekarz na wszystkie dolegliwości
295 East 10 St. blisko Ave. A.
Godziny urzędowe: Od 8 do 10 rano; 12:30 do 1:30 pop. i 6 do 8 wieczór.
W niedzielę: 8 do 10 rano i 1 do 2 pp.
Telefon: Orchard 2021.

DR. KAUFMAN
— Mówi po polsku —
Specjalista wszech chorób kobiecych
AKUSZER
leczy choroby wewnętrzne i krwi bez operacji.
111 E. 7th St., New York City
Telefon Orchard 6353.
Godziny przyjęć od 1 do 8 wiecz.

SPECJALNOŚĆ
CHOROBY CHRONICZNE
MĘŻCZYZN I KOBIET
Krwi, nerwów, nerek i pęcherza
PORADA DARMO.
MÓWIMY PO POLSKU.
Dr. ZINS
110 East 16th Street
(między Union Sq. i Irving Pl.)
Godziny Biurowe:
Dziennie od 9 rano do 8 wieczorem
Niedziela: d 9 rano do 4 po popołudniu

FUTRA NA ZAMÓWIENIE I SPRZEDAJĘ GOTOWE
Przeróbki i reperacje takowych przyjmuje pracownia kuśnierska
A. ROŻEK
327 East 14th Street, New York City

Meble
A. STEC
JEDYNY POLSKI
SKŁAD MEBLI
POLECA PO CENACH
30% NIŻSZYCH
JAK GDZIEKOLWIEK INDZIEJ WSZELKIEGO RODZAJU MEBLE
— JAK: —
ŁÓŻKA, STOŁY, KRZESŁA DYWANY, LUSTRA, MATERACE SPRĘŻYNY, ORAZ KOMPLETNE WYPRAWY ŚLUBNE.
135 AVENUE "A"
(pomiędzy 8 a 9 ulicami)
NEW YORK CITY
TEL.: DRY DOCK 5243.

Nadzwyczajna Wyprzedaż
W celu ułatwienia przedsięwziętej przeprowadzki, chcemy zmniejszyć nasze ogromne zapasy Polskich książek rozmaitej treści oraz Brzytew, Nożyczek, Maszynek do golenia, Maszynek do strzyżenia włosów, Pasów balbierskich, Harmonji i wiele innych artykułów. — Dlatego przez pewien czas wszystko będziemy sprzedawać po bajecznie niskich cenach. Przyjdźcie, a przekonacie się.
F. FORTUNA
422 E. 9 St., New York City

AKUSZERKA-MASAŻYSTKA
Żytomierskiego rodzinnego przytułku, i Kijowskiego Zajcowskiego szpitala.
Porada i pomoc
B. E. SHMULENSON
271 E. Broadway, 5 piętro
New York.
Tel. Orchard 8121.

Dr. J. Abowitz
Specjalista chorób męskich i kobiecych
Aparaty do Promieni „X" do badań i zabiegów
329 East 10th St.
pomiędzy Ave. A i B.

ZAWIADOMIENIE
Dr. J. Salernow
SPECJALISTA
chorób uszu, nosa i gardła
ma zaszczyt zawiadomić o przeniesieniu swego biura przyjęć pod:
223 East 12 ulica
(Pomiędzy Drugą i Trzecią Ave.)
Specjalny pokój z łóżkami stoi do dyspozycji pacjentów po operacjach, jak np. po wycinaniu gruczołów i adenoidów lub po operacjach nosa i uszu.
Godziny Przyjęć: — 11 rano do 1 popoł. i od 5 do 7 wiecz.
W niedziele i święta: od 11 do 1 popoł.

220 EAST 14th STREET
Blisko Trzeciej Avenue
Dajemy najtańsze kursa we własnym języku, ucząc naprawy i jazdy na automobilach ostatniej konstrukcji. Gwarantujemy otrzymanie pozwolenia. Klasy otwarte dziennie i wieczorami.
KOMPLETNY KURS $25.00.
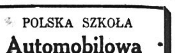
NATIONAL AUTO SCHOOL
220 EAST 14th STREET, blisko 3 Av.

ARENA AUTO SCHOOL
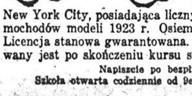

POLSKA SZKOŁA
Automobilowa
Czy chcecie zostać szoferem, mechanikiem i nauczyć się od „a" do „z" powożenia i mechaniki. Jedyna szkoła w New York City, posiadająca liczny komplet różnych typów samochodów modeli 1923 r. Osiem samochodów do powożenia. Licencja stanowa gwarantowana. Wszystkim studentom wydawany jest po skończeniu kursu specjalny dyplom mechanika.
Napiszcie po bezpłatny katalog.
Szkoła otwarta codziennie od 9ej rano do 9ej wieczór
A. Michałowski, inżynier
ARENA AUTO SCHOOL
151 West 54 St., New York.

TOW. GIMNASTYCZNE SOKÓŁ POLSKI Gniazdo Nr. 22 Zw. S. P. urządza MASKARADĘ i BAL Dzisiaj wieczorem W PROSPECT HALL Prospect Ave. blisko 5 Ave. Brooklyn, N. Y.

Muzyka prof. St. Piotrowskiego Początek o godz. 7:30 wieczorem *Wstęp z garderobą 75 centów* Nagrody będą rozdane wartości $250. O liczny udział zaprasza Szan. Polonję *Komitet*

JUTRO! Tow. Śpiewu SYMFONJA urządza PRZEDSTAWIENIE i BAL W DOMU NARODOWYM 261 Driggs Ave. w Brooklynie odegrane będą LEKCJA W PENSJONACIE OPERETKA KOMICZNA POKÓJ DO WYNAJĘCIA KOMEDJA W 1 AKCIE *Doskonała muzyka* Początek o godzinie 6 wieczorem punktualnie

Helena Mniszek

TRĘDOWATA

Powieść

(75) (Ciąg dalszy)

— To bardzo dobry człowiek — trochę próżny, lecz w naszej sferze to się liczy za zasługę.

— Próżny? Nie zauważyłam! Więc mi go pan poleca?...

Głos mówiącej zadrżał:

— Poszę pani, ja nigdy w podobne — sprawy nie wchodzę. Zdanie o nim wyraziłem, co zaś do dalszych kombinacji, to — rzecz osobistych zapatrywań, uczuć, bez udziału osób trzecich.

— Jednak mi go pan nie odradza?

— Panno Melanjo, wyraża się pani w sposób, ubliżający dla księcia. Jego się przyjmuje lub nie, ale radzić i odradzać nie można.

— Dlaczego pan mówi wymijająco?

Waldemar zmarszczył brwi: spostrzegł zagadkowy uśmieszek hrabianki i poruszyło go to. Był już znudzony, pragnął skończyć rozmowę, ale postawa hrabianki wzburzyła w nim krew. Odrzekł szorstko:

— Nie pojmuję, dlaczego pani tak stanowczo chce znać mój pogląd na kwestję, nawiasem mówiąc, dla mnie obojętną. Lecz skoro tak jest, więc powiem. Zanieckiego uważam za najpoważniejszego ze wszystkich starających się o panią.

Panie Barskiej zamarł oddech w piersi.

— A gdybym się zdecydowała wyjść za niego?...

— Życzyłbym pani szczęścia z całą szczerością.

Hrabianka stała się bladą, jak kreda. Usta jej drżały nerwowo. Oddychając szybko, szła, jak przytłoczona. Milczeli długą chwilę.

Nagle Melanja wyrwała rękę z pod ramienia Waldemara i zawołała wzburzonym głosem:

— Dziękuję panu, sama obejrzę groty.

— Jak pani każe — odparł z ukłonem.

Ona pobiegła do grot, on zawrócił do zamku.

— Spaliłem jeden złoty most za sobą. Ale śmieszna dziewczyna.

Stefcia wymknęła się cichaczem z parku, gdzie ją prześladował młodzieniec w monoklu, jej wystawowy wielbiciel. Razem z Lucią i młodemi księżniczkami Podhoreckiemi poszła do zimowego ogrodu. Chodziła po uliczkach, wśród puszystych paproci i aksamitnych liści begonji barwnych jak emalja, po mostkach, wiszących nad źródełkami. Zatrzymywała się przy skałach, z których spadły sztuczne wodospady. Mech i pleśń na kamieniach wybornie udawały naturę. W zagłębieniu skały siedzi napuszona sowa, tam znowu pod kamieniem wije się wąż, w źródełkach pluskają złote rybki.

Baseny wodotrysków z alabastru lub konchy perłowej, otoczone wieńcem kwiatów, pełne wody i pływających na niej nenufarów. Obok rosną kępami niezapominajki, smukłe lilje i żółte irysy. Rozpylone pióra wody szemrzą cicho. Małe ławeczki z lapis lazuli lub z różowego marmuru, ukryte wśród skał, drzew pomarańczowych i cyprysów, wśród mirtów i magnolji, nęcą wzrok malowniczością widoku. Gdzieniegdzie błyśnie alabastrowa figurka amorka, lub boginki.

Na małej okrągłej sadzawce, której brzegi toną w drzewach irysów i paproci, buja bacik cały z różowych muszli, w kształcie łabędzia, z bladoniebieskim jedwabnym żaglem, mogącym pomieścić dwie osoby; w świetle elektrycznych lamp mieni się barwami. Olbrzymie palmy wachlarzowe i strzępiaste ozdabiają szklane ściany; kryształ rzniętych szyb w żelaznej kracie błyszczy, jak fosforyzujące morze. Tak samo świeci wysokie sklepienie, jak jedna rozeta kryształu podtrzymywana w odstępach, w formie krokwi, żelazną rzeźbą. Na szczycie szklany dach podniesiony: widać pogodne niebo, usiane gwiazdami, troche zaczerwienione od iluminacji. Matowe balony lamp, umieszczone wśród palm, nadają pyszny ton roślinom. Wzrok błądzi z jednych cudów na drugie, ucho śledzi z rozkoszą szmery, nie chce się wierzyć, by to była rzeczywistość.

Papugi spacerują poważnie po uliczkach i huśtają się na gałęziach. Wszystko tworzy ułudę jeszcze plastyczniej. I tu pełno róż, pełno dywanów aksamitnych begonji, pełno zapachów. Z każdego kwiatka wyziera wdzięk, każdy szmer wachlarzowych palm podnosi urok. Rozkosz jakaś — słodka, mistyczna a potężna wnika w krew, wywołuje silne tętna, nerwy grają podniecone. Upojenie ogarnia senne a błogie, aż do zawrotu głowy. Czar trąca w struny — zmysłów, jak w harfy, śpiewa słodką, usposabiającą do marzeń pieśń rozkoszy snów nieziemskich.

Stefcia chodzi, patrzy, słucha, nozdrzami wchłania wonie i nie wie, czy to jawa czy sen? Ale nawet snów tak odurzających nie miewała nigdy. W zachwycie nie uważa, że Lucia zabrała księżniczki, aby im pokazać kostjum myśliwski, przygotowany do bażantarni. Stefcia została sama. Czuje się ogłuszoną i szczęśliwą aż do bezmiaru. Nie widzi, że od kilku minut po ukwieconych schodach, wśród kwiatów stanął on, pan i właściciel tych skarbów, świetny, — strojny, w aureoli kolorowych lamp; że spogląda na nią zgóry, w milczeniu, jakby się napawał jej widokiem. Stefcia oparta o wielki pień mirtu, zapatrzona w głąb ogrodu, stoi jak przykuta; w swej balowej sukience, zwrócona profilem do schodów, — tworzy śliczną, żywą dekorację ogrodu. Rozmarzona, nie widzi, że on wolno, krok za krokiem, zstępuje ze schodów, z utkwionemi w niej oczyma, nie słyszy jego stąpań na uliczce. On, bojąc się ją przestraszyć, stanął. Wówczas drgnęła, instynkt ostrzegł ją, że ktoś jest blizko. Odwróciła się gwałtownie. On wyciągnął do niej ręce. Stefcia nie krzyknęła, ale zbladła bardzo. W tej chwili, gdy cała jej dusza przepojona była nim, widzieć go jednak nie chciała, czuła się zbyt rozstrojoną. Zlękła się jego obecności i jego wzroku.

On wziął jej ręce w swe gorące dłonie, stanął bliziutko. Czar uderzył w harfę ich uczuć, kwiaty swe wonne, zawrotnie cudne, rzucił na ich twarze. Oboje zadrżeli.

— Już drugi raz przestraszyłem panią w Głębowiczach — szepnął nizkim, cichym głosem. — Panno Stefanjo, co pani?

— Nic... nic... niech mnie pan puści, poszę pana.

— Dlaczego się pani mnie boi? czemu unika?

Spojrzała na niego. Szare oczy gorzały mu ciemnym ogniem, wydawały się prawie czarne. Brwi zbiegły się na czole. W całej twarzy młodego magnata, w drżeniu — ust, w nerwowem poruszaniu się nozdrzy przebijała wielka namiętność i gwałtowność, lecz zarazem jakby tkliwość. Stefcia widziła go już takim w sali portretowej. Szarpnęła się mocniej.

— Niech mnie pan puści — zawołała zdławionym głosem.

On ją przyciągnął ku sobie, ręce ściskał kurczowo. Stefcia czuła, że słabnie. — Zbyt potężne siły złożyły się na odurzenie jej podnieconych zmysłów. On ją pożerał oczyma, przyciągnął ku sobie i szeptał:

— Pani się mnie boi?

— Ależ nie... tylko...

— Myślałaś o mnie! Ja wiem. Nie wyrywaj się napróżno. Jesteś w mej mocy... Prócz nas dwojga, niema więcej nikogo w zamku. Zostań!

— Proszę mnie puścić — krzyknęła Stefcia rozpaczliwie.

Gwałtownie, z wysiłkiem wyrwała mu ręce i jak ptak, szybko pobiegła na schody. Za chwilę znikła.

Waldemar patrzył na nią roziskrzonym wzrokiem, przetarł ręką czoło, przeszedł parę kroków i ciężko usiadł na ławeczce marmurowej.

(Ciąg dalszy nastąpi).

THOMPSONVILLE, CONN.

Z powodu, że proponowany wiec na 30-go września, w Domu Narodowym Polskim, w Thompsonville, Conn. odbyć się nie mógł, dyrekcja postanowiła ten wiec zwołać w przyszłą niedzielę, to znaczy na 7-go października. W tym celu zaprasza wszystkich Polaków i Polki, ażeby jaknajliczniej przybyli na ten wiec, ponieważ będzie to ostatni wiec dyrektorjatu Domu Narodowego Polskiego „Wawel". Będzie to ostatnia sposobność zostać członkiem tej polskiej siedziby. Więc nie zaniedbujcie tej sposobności i przybądźcie wszyscy bez różnicy, starzy i młodzi, a pewni jesteśmy, że jak przybędziecie, to żadne z was nie odejdzie, dokąd nie zostanie członkiem „Wawelu", tej pięknej siedziby polskiej. Że zaś wszyscy zostają członkami o tem możecie się przekonać choćby takimi faktami jak poniej. — Mianowicie, dwa tygodnie temu u państwa M. Mnichów na chrzcinach goście złożyli dla małej córeczki $10 na akcję Domu Narodowego Polskiego. Teraz u państwa W. Kościół również na chrzcinach goście złożyli dla małego J. Kościół $25 na akcję Domu Narodowego Polskiego. Większe sumy złożyli: J. Cygan $1.00, J. Kielp 50c., A. Limnicki $1.00, B. Miklaszewski $1.00, M. Lizak $1.00, W. Zięba 50c.; J. Gujda 50c., L. Krupczak $1.00, F. Świst $1.00, A. Cygan 50c., W. Wrona $1.00, W. Dernoga $1.00, S. Burek 50c., J. Musiaczek $4.00, P. Filip 50c., J. Ciela $1.00, W. Kościół $4.25, i inni.

Więc widzicie szan. rodacy, że kto tylko może, ten stara się, zostać członkiem tej narodowej świątyni, a kto nie może sam to mu dopomagają inni. Przybądźcie na wiec wszyscy. Przybądźcie wszyscy choćby tylko wysłuchać ślicznego programu jaki dyrekcja na wiec przygotowała. Do zobaczenia!

Za Dyrektorjat:
T. AUGUSTYNIAK.

JAMAICA, L. I.

Tow. Bratniej Pomocy „Jenerała M. Langiewicza, gr. 34 Z. P. N. w Jamaica, L. I. — urządza wielki Bal, w niedzielę dnia 7 października, b. r., w sali Domu Narodowego, 295 Rockaway Road.

Początek o godzinie 3:30 po południu.

Muzyka doborowa. Wstęp 50c.

Do licznego udziału zaprasza Szanowną Polonję

KOMITET.

ASPIRYNA

Powiedz „Bayer" i dopominaj się!

Dopóki nie zobaczysz nazwy „Bayer" na paczce lub na tabletce nie otrzymujesz prawdziwego Bayer wyrobu przepisywanego przez lekarzy, przez przeszło dwadzieścia dwa lata i uznanego przez miljony, jako doskonały na:

Zaziębienie — Ból Głowy
Ból Zębów — Lumbago
Ból Uszu — Reumatyzm
Neuralgję — Ból, Ból

Przyjmujcie tylko „Bayer'a Tabletki Aspiryny". Każda cała paczka zawiera właściwe wskazówki. Wygodne pudełko z 12 tabletkami kosztuje kilka centów. Aptekarze również sprzedają flakoniki z 24 i 100 tabletkami. Aspiryna jest marką ochronną wyrobów Bayera Monoaceticacidester Salicylicacid.

Z BROOKLYNA

OFIARA STRZELANINY ODMAWIA ZEZNAŃ

Policja grozi aresztowaniem

Tomasz Kamiński, stały mieszkaniec Long Island City, który został postrzelony, gdy wracał do domu w nocy dn. 24 na 25 września, r. b. (o czem pisaliśmy w swoim czasie) został wczoraj zwolniony ze szpitala św. Jana, w którym był na kuracji.

Gdy Kamiński wychodził ze szpitala wręczono mu wezwanie do sądu, celem złożenia zeznań. Otrzymując wezwanie oświadczył on posterunkowemu, że nietylko że nie zgłosi się do sądu, ale odmówi wszelkich zeznań dotyczących tajemniczej strzelaniny, której padł ofiarą.

W związku ze strzelaniną został aresztowany niejaki Ambrose Ross, lat 31, zam. pnr. 277 — 13 ul., przy którym znaleziono rewolwer. Ponieważ Ross nie umiał się wytłumaczyć z posiadania broni i śledztwo znalazło zamiast 6 kul, tylko pięć, osadzono go w areszcie prewencyjnym, sądząc, że z chwilą wyzdrowienia Kamińskiego sprawa się wyjaśni. Tymczasem Kamiński nagle znikł z Long Island City i wszelki ślad po nim zaginął. Wobec tego policja tutejsza rozesłała zawiadomienia do wszystkich stacji, aby w razie odnalezienia Kamińskiego, dostawiły go do sądu w Long Island City.

Oleska i Szustek poszukiwani przez policję

Policja brooklyńska poszukuje Beatrycy Oleskiej i Pawła Szustek, którzy mimo poszukiwań przedsięwziętych przez ich rodziny zginęli bez śladu. Oleska, lat 21, zam. pnr. 61 South 8 ulicy, z mężem Stanisławem i swą matką Brygidą Olszewska wyszła a domu w towarzystwie swej 2-letniej córeczki Ireny i do tej pory nie wróciła.

Zaś Szustek, lat 28, zam. pnr. 116 Bushwick Ave., wyjechał samochodem w dniu 17 września, r. b. na przejażdżkę i do dzisiaj — wszelki ślad o nim zaginął. Początkowo przypuszczano, że Szustek wyjechał do Cleveland, aby odwiedzić matkę, która tam zamieszkuje i w tym celu zatelefonowano. Ale gdy matka jego oświadczyła, że syna od pół roku nie widziała, wszczęto energiczne śledztwo celem odszukania zaginionego.

Tow. Symfonja

Już tylko jeden dzień dzieli nas od przedstawienia i balu Tow. Śpiewu „Symfonja", który się odbędzie jutro, dnia 7-go października, r. b. w sali Domu Narodowego przy Driggs Ave. Wystawioną zostanie aktówka p. t. „Lekcja w Pensjonacie", reżyserja której spoczywa w rękach artysty M. Emcewicza. Oprócz tego chór Towarzystwa, będący pod kierunkiem dyr. Sennerta odśpiewa szereg utworów.

Tańce przy dźwiękach orkiestry symfonicznej polskiej będą uzupełnieniem wieczoru.

„Dzwon Zygmunta"

Jutro wieczorem, w sali Domu Narodowego, pn. 261 Driggs Ave., w Brooklynie, tow. śpiewu „Dzwon Zygmunta" urządza 9-roczny koncert i bal. — 9 lat upłynęło od pierwszej lekcji tegoż towarzystwa. 9 lat pracy nad pieśnią i doskonałością śpiewu polskiego daje obfite plony, tylko dzięki wytrwałości poszczególnych członków. Dziś tow. śpiewu „Dzwon Zygmunta" może być dumne, że praca 9-letnia nie poszła na marne, czego dowodem było zwycięstwo odniesione na konteście ogólnym Zjednoczenia Śpiewaków na Wschodzie dnia 3 września br. Otóż zwycięzcy na konteście Zjednoczenia Śpiewaków na Wschodzie urządzają concert i bal w którym współudział przyrzekły wszystkie chóry z Brooklyna, a między niemi Krakowianki z Japonji (South Brooklyn), jeden z najlepszych chórów polskich żeńskich na stany Wschodnie, pod dyrekcją znanego dyrygenta St. Gąsiewskiego, który dokłada wszelkich starań, aby chór Krakowianek wyszedł zwycięsko, jak na ostatnim konteście. Następny chór, znany polonji w Brooklynie i okolicy „Lutnia", mająca za sobą pół wieku doświadczenia na polu śpiewaczem, wystąpi na naszym koncercie. Dyrygent „Lutni" prof. J. Mróz, dokłada wszelkich starań, aby chór zajaśniał w całym świetle na koncercie „Dzwonu Zygmunta", w dniu 6 października.

O solistach muszę zaznaczyć, że są pierwszorzędni np. panna A. Baraniecka, znana polonji brooklyńskiej i nowojorskiej ze swoich występów na koncertach; następnie panna Witkowska ze swoim głosikiem soprano, zachwycającym słuchaczów; młodziutka panna Cetner, oraz panna Sowińska, która zagra gościom na skrzypcach. Wystąpią także uczennice Pierwszej Polskiej Szkoły Tańców Klasycznych p. Luni Nestor, mianowicie: Bronia Wilczyńska, Janinka Król, Elżbieta Rutkowska i Aurelka Boroń.

Będzie to uczta śpiewacka, uczta jakich mało. Dla miłośników tańca po koncercie bal do rana przy dźwiękach doborowej muzyki prof. Wapnowskiego. — A więc w sobotę dnia 6 października br. w sali Domu Narodowego, 261 Driggs Ave., w Brooklynie do widzenia.

S. W.

POLSKA SPÓŁKA OBUWIA BIAŁEGO ORŁA

Ten, kto zakupił obuwie w naszym sklepie, nie zawiódł się jeszcze nigdy na towarze. Sprzedajemy trzewiki sławnych na cały kraj firm — trzewiki trwałe — znakomicie szyte.

Każda para trzewików dostawiona do naszego sklepu z fabryki, jest jak najskrupulatniej zbadana— skutkiem czego za każdą parę trzewików gwarantujemy. — OGROMNY WYBÓR — Ceny umiarkowane.

977 MANHATTAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel.: Stagg 8711. DR. S. REINHARD CHOROBY OCZU, USZU I GARDŁA Dobiera okulary. GODZINY:— Rano od 10 do 1, od 6—8 popołudniu. W niedzielę 9—11 rano. 461 BEDFORD AVENUE róg Division ul., Brooklyn, N. Y. — Mówię po polsku —

POLSCY LEKARZE

Tel. Greenpoint 5715. DR. LOUIS S. GRYCZ 102 Kent Street. Brooklyn, N. Y. Pom. Manhattan Ave. i Franklin St. Od 1 do 2 i od 6 do 8 wieczór. W niedzielę od 12 do 2 popołudniu.

Telefon: South 995. St. M. Lewandowski, M. D. Specjalista Chirurg GODZINY: 8—9 rano; 1—2 popoł.; 6—8 wieczór W niedzielę i święta 8—10 rano. 707 Fourth Avenue, blisko 23 ulicy. Brooklyn, N. Y.

Tel.: 0499 South. DR. A. W. RUSIN CHOROBY KOBIECE I CHIRURGJA 206 — 17th Street, Brooklyn, N. Y. Godziny urzędowe: od 11 do 1 popołudniu; od 7 do 8 wieczór. W niedzielę tylko na zamówienie.

Dr. Franciszek W. Wiński Dwa biura w Brooklynie: 668 Leonard St. blisko Nassau St. — 116 North 9 St. blisko Berry St. Godziny: Od 6 do 8 wiecór / Od 9 do 10 rano; Od 1 do 2 popoł / Od 6 do 9 wieczór. Tel. Greenpoint 3735 i Greenpoint 2403

Telefon: Greenpoint 2279. Dr. Marion R. Siudziński Godziny ofisowe: 1—2 popołudniu i 6—8 wieczór. W niedzielę od 8 do 10 rano. 173 Metropolitan Ave., pom. Bedford Ave. i Berry St. Brooklyn, N. Y.

SKOROWIDZ INTERESÓW POLSKICH W BROOKLYNIE

APTEKI

25 lat służby dla okolicy świadczy o naszej zdolności w Aptece Czerwonego Krzyża 682 Third Ave., corner 21st Street (Red Cross Pharmacy) H. Pryluck Ph. S. prop. Znajdziecie obsługę sumienność i akuratność. — Recepty wykonywa się z największą starannością.

Tel. Greenpoint 4272, 3400, 0216. Nasze hasło: Najlepsza usługa. A. TYLEWICZ Recepty wypełniamy bardzo skrupulatnie, tanio. Na składzie lekarstwa patentowane i konfekcja różnego rodzaju. 1035 Manhattan Ave. pom. Green i Freeman ulica.

BIURA REALNOŚCIOWE

Tel. 2207 Greenpoint. EUGENJUSZ E. KOVACH 206 DRIGGS AVENUE Sprzedaję domy, loty i farmy. Asekuracje wszelkiego rodzaju. Notarjusz Publiczny. Sprawy hipoteczne.

SKŁADY SPOŻYWCZE

STANISŁAW BAGIŃSKI 192 Driggs Ave.

FR. MAŁDRZYKOWSKI 173 Meeker Ave.

KONFEKCJE

JAN WOŹNICKI Skład cukierków, papierosów i cygar, oraz wszelkich przyborów szkolnych. 154 Perry Ave., Maspeth, L. I.

DRUKARNIE

The Eagle Press Wykonujemy wszelkie roboty drukarskie. — Programy naszą specjalnością. WŁAD. KOWALSKI, 137 Berry Street Otwarte wieczorami

FABRYKI

Tel. 1691 Greenpoint. Fabryka Wody Sodowej Najlepszej jakości. — Sanitarne butelkowanie. — Chłodne napoje różnych smaków. Usługa szybka. — Ceny niskie. BRACIA ADAMOWICZ 111 Conselyea ulica.

KRAWCY

ALEKSANDER CZARNECKI Europejski krawiec. Ubrania na zamówienie. Modnie szyte. Czyszczenie, farbowanie i reparacja. 163 MEEKER AVE.

BROZONOWICZ I SYN Wykonują wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące podług najnowszej mody. 39 KOSSUTH PLACE, BROOKLYN Pół bloku od Stacji Kościuszko B.R.T. Telefon: Jefferson 8953

IGNACY KINA & JÓZEF LULKIEWICZ Szyjemy ubrania na zamówienie podług najnowszej mody—prasowanie i reperacja odzieży męskiej i damskiej. 231 Nassau Ave., Brooklyn.

TEOFIL NAZAR 596 Manhattan Ave. Krawiec męski. — Wykonuje wszelką robotę krawiecką oraz czyszczenie, reperację i prasowanie. Po cenach umiarkowanych. — Swój do swego!

ORKIESTRY

Tel. 4442 Greenpoint. Jan A. Wapnowski Stan. T. Roszak POLSKA SZKOŁA MUZYCZNA. Skrzypce, Piano. — 60 dzieci polskich w szkole. Zapisy kiedykolwiek. Dostarczamy muzykę na wszelkie okazje. 129 South 2-ga ulica.

SKLEPY RZEŹNICZE

J. BOJARSKI 129 Dupont Street

F. OBSZLEGER Świeży drób. — Wyrób mięsa. Wyrób doborowych wędlin. South 5846. 773 Fourth Ave.

REALNOŚCI NA LICYTACJI

DZISIAJ o 1.30 po południu

i wieczorem — na posiadłości pod namiotem — bez względu na pogodę

WE FLUSHING

1494 wspaniałych lot pod dom lub na interes (dawniej własność Flushing Driving Club)

Będzie sprzedanych z ABSOLUTNEJ LICYTACJI

za wszelką ofiarowaną nam cenę

są one w SAM RAZ

POD BUDOWĘ DOMU LUB INTERES

ALBO NA ZAROBEK

Wobec budowy Subway'u do Flushing

nastąpi, jak zwykle, ogromny wzrost wartości lot, gdy subway zacznie kursować

DLA TYCH, KTÓRYM GOSPODARZE PODWYŻSZYLI KOMORNE — loty te w sam raz nadają się pod domy jak również dla budowniczych, spekulatorów i inwestorów

JEDŹCIE KUPIĆ PARĘ LOT

Jeżeli macie $30 do $75 w gotówce, będziecie mogli zdobyć lotę po własnej cenie

80 % może pozostać na hypotece

Polisy Title Guarantee & Trust Co. darmo dla kupujących

JAK ZAJECHAĆ NA MIEJSCE

Weźcie pociąg na Stacji Pennsylvania R. R. North Shore Division do Murray Hill Station Flushing. Od stacji piechotą parę bloków na północ do posiadłości.

Flushing Trolley odjeżdża często ze zjazdu Queensboro Bridge, przy Trzeciej Avenue, i Sześćdziesiątej ulicy do Main ulicy, skąd kursują bezpłatnie omnibusy do posiadłości.

Clason's Point Ferry do College Point, a stąd Trolley do posiadłości.

Samochodem przez Queensboro Bridge, Jackson Avenue do Flushing; z Broadway'u za szyldem na lewo.

POŚLIJCIE PO KSIĄŻECZKĘ Z MAPĄ.

CHAS. S. GERTH
505 Fifth Ave., N. Y. C.

J. CLARENCE DAVIES, Inc.
149th St. & 3rd Ave., N. Y. C.

lub HALLERAN'S AGENCY, Flushing
Agents and Auctioneers

PHILADELPHIA, PA.

W kościele chrześcijańskim, przy Pine ul. pomiędzy So. 4 i 5 ul., w niedzielę dnia 7-go października 1923 r. podczas nabożeństwa ks. J. Sztuk wypowie naukę: — **„Czy apostoł Piotr był biskupem w Rzymie"?**

Wszyscy proszeni do wzięcia udziału w nabożeństwie. Początek o godz. 11-ej przed południem. Wstęp wolny. (7)

Gwałtowna burza morska przy wybrzeżach Francji

PARYŻ, 5 października.—Przy północnych brzegach Francji szalała w ciągu ostatnich trzydziestu godzin szalona burza morska — która chwilami zamieniała się w huragan zasypując wybrzeża francuskie szczątkami rozbitych okrętów i powodując olbrzymie straty w życiu i mieniu ludzkiem. Rozmiary katastrofy dotychczas nie zostały stwierdzone, ale przypuszczają, że są olbrzymie. Odjazd kilku okrętów altantyckich do portów amerykańskich został wstrzymany.

Nowe pokłady rudy srebrnej w Australji

BRISBANE, Australja, 5 października. W miejscowości Chillagoe odkryte zostały przypadkowo bogate pokłady rudy srebrnej zawierające 2000 uncji srebra na jedną tonę rudy, w dodatku do 60 procent ołowiu.

Lekarstwo Natury

Yerba Herb Tea

Cztery różne herbaty. Aptekarz Wasz powie Wam, której używać. Polecane na kamienie żółciowe, gazy żołądkowe, niestrawność, grypę, zaziębienie, choroby nerek i pęcherza oraz — jako doskonały środek na przeczyszczenie. $1 00 paczka. Jeżeli aptekarz Wasz nie ma na składzie HERBATY ZIOŁOWEJ YERBA, zamówcie ją wprost u nas. Wysyłamy darmo książeczkę.

YERBA HERB TEA CO.
233 East 86 ulica, N. Y.

Jedyny Polski Teatralny Skład Kostjumów

Wynajmujemy kostjumy na bale. Oryginalne kostjumy polskie i rosyjskie do przedstawień teatralnych. Posiadamy również nowe fraki i smokingi po najniższych cenach.
ART COSTUME HOUSE
176 Second Ave., New York City
pomiędzy 11th i 12th Sts.

Automobile na Licytacji

Wszystkie wyroby i modele

Stosownie do stanu kieszeni każdego. Sprzedawane na PUBLICZNEJ LICYTACJI każdego poniedziałku, środy, czwartku i soboty. BROWN'S, 3rd Ave., róg 11th St. Automobile zawsze na wystawie.

ZAWIADOMIENIE

Z przyjemnością podajemy do wiadomości Polonji tutejszej, że udało się firmie naszej pozyskać usługi dobrze znanego Polonji, p.

Felixa Popławskiego

który objął stanowisko kierownika Polskiego Oddziału naszego biura realnościowego.

Jesteśmy przekonani, że pod zdolnem jego kierownictwem biuro nasze zajmie pierwszorzędne miejsce w polskich transakcjach realnościowych. Listy i zapytania mogą być adresowane na p. Popławskiego, do:

S. J. Barron & Co.

REAL ESTATE
16 Court St., Room 28, Brooklyn, N. Y.

W firmie naszej znajdą zatrudnienie 4 zdolni reprezentanci, władający językiem angielskim. Warunki nadzwyczaj korzystne. Pierwszeństwo dla mających praktykę w interesie realnościowym.

Kto chce kupić — Kto chce sprzedać DOM lub INTERES
niech się zgłosi do
POLSKIEGO BIURA REALNOŚCIOWEGO W GREENPOINT
W. WOLAŃSKI
Telefon: Greenpoint 6022.
111 DUPONT STREET, BROOKLYN, N. Y.
KANCELARJA NOTARJALNA załatwia wszelkie sprawy starokrajowe z legalizacją konsularną.
WYSYŁKA PIENIĘDZY do Polski w dolarach i markach.
SPRZEDAŻ SZYFKART na wszystkie linje po cenach kompanicznych
SPROWADZAMY RODZINY Z KRAJU.
Wszelkie informacje udzielamy chętnie Rodakom DARMO.

Szkoły

LEKCJE muzyki na fortepianie. A. Stec, 1019 E. 179th St., Bronx. (t f n)

ERON SZKOŁA
183, 5, 7 East Broadway
J. E. ERON, Dyrektor

1. Angielski dla imigrantów
2. Przygotowanie do kolegjów
3) Przygotowanie do zawodów handlowych.

Kursy dzienne i wieczorne.

Praca dla Kobiet
(Help Wanted Female)

Dziewcząt lub Kobiet
do lekkiej roboty w fabryce
muszą być powyżej 16 lat
Zgłoszenia
THE HANSON & VAN WINKLE CO.
CHESTNUT & VAN BUREN STREETS
NEWARK, NEW JERSEY (6f)

POTRZEBA młodej dziewczyny do lekkiej roboty domowej. Zgłoszenia: Taborisky, 591 Pennsylvania Ave., Brooklyn (11f)

Praca dla Kobiet
(Help Wanted Female)

SPRZEDAWCZYŃ
potrzeba
od domu do domu
Tualetowe artykuły
Mało oporu w sprzedaży
Pensja i komisowe
Zgłaszać się:
pomiędzy 10-tą a 12-tą rano
i 3-cią a 5-tą wieczorem
STANHOPE CHEMICAL CO.
183 Vermont Street, Brooklyn (8f)

Dziewcząt powyżej 16 lat
do lekkiej roboty w fabryce
Zgłoszenia:
Sweets Company of America
422 West 45th Street (8f)

POSZUKUJE SIĘ KASJERKI do Restauracji Domu Narodowego, która może pisać na maszynie po polsku i angielsku. Zgłosić się do zarządcy restauracji: 19-21 St. Marks Place, (East 8th Street). (8f)

POTRZEBA DZIEWCZĄT do naszywania perłowych guzików na kartki, do cięcia i wykończania.
THOMAS DAVIS & SON
109 OLIVER STREET, NEWARK, N. J. (8f)

DZIEWCZYNY do ogólnej domowej roboty. Spanie we własnym domu lub w tym. Mrs. A. Sussman, 134 Summer Ave. (8f)

DZIEWCZĄT do haftowania i crochet beaders potrzeba do prywatnej krawieckiej roboty. Fernandez, 468 Lexington Ave., pomiędzy 50th i 51st Sts. (7f)

DZIEWCZYNY potrzeba do ogólnej domowej roboty, która umie gotować. Mrs. Denmark, 327 Bainbridge Street, Brooklyn. (8f)

DZIEWCZYNY do domowej roboty. Mała familja. Zgłoszenia: 314 Lewis Ave., Brooklyn. (6f)

DZIEWCZĄT potrzeba do lekkiej roboty w fabryce. Zgłoszenia: The Reich Ash Corporation, 59 Reade St. (10f)

DZIEWCZĄT i kobiet do lekkiej roboty w fabryce cukierków potrzeba. Auerbach, 11th Ave. na 46th Street. (11f)

DZIEWCZĄT potrzeba do lekkiej roboty w fabryce. Doświadczenie nie wymagane. Stała praca. Aronstein Hat Mfg. Co., 179 St. i La Fontaine Ave. Wziąść Third Ave. Elevator, zsiąść na 177th St., iść dwie ulice na wschód. (10f)

Praca dla Mężczyzn
(Help wanted Male)

CHŁOPCÓW
powyżej 16 lat
potrzeba
do lekkiej fabrycznej pracy
Zgłoszenia
THE HANSON & VAN WINKLE CO.
CHESTNUT & VAN BUREN ST.
NEWARK, N. J. (7m)

POTRZEBA
doświadczonych ciągaczy drutów stalowych do 8, 12 i 16 calowych „blocks", 60 centów na godzinę lub wysoka zapłata przy robocie od sztuki
AMERICAN CABLE CO.
Dunellen, N. J. (19m)

Młodych Mężczyzn i Kobiet
potrzeba do składania i carding novelties
Dobra zapłata podczas nauki.
Bardzo dobra szansa do awansu.
Pytać o pana Schwegler.
LOUIS A. BOETTIGER CO.
48 Leonard Street (6m)

CHŁOPCÓW potrzeba w fabryce cukierków. Zgłoszenia: 860 De Kalb Ave., Brooklyn. (6m)

CHŁOPIEC potrzebny do księgarni. Polish News Agency, 38 Union Square, New York City. (6m)

STRÓŻA potrzeba, doświadczonego. 130 Canan St., blisko Houston St. Zgłaszać się w niedzielę rano od 10 do 11. (6m)

POTRZEBA pomocnika nie młodszego niż 18 lat do zakładu elektrycznego. Sposobność wyuczenia się fachu. F. Wenck, 127 Oakland St., Brooklyn. (7m)

PORTERA do gmachu biurowego. $22 tygodniowo, sześciodniowy tydzień. Zgłosić się do: Chief Engineer, 527 Fifth Ave. (6m)

CHOPCÓW potrzeba do lekkiej roboty w fabryce. Zgłoszenia: The Reich Ash Corporation, 59 Reade St. (10m)

POTRZEBA chłopca od lat 15 do 16 do posyłek biurowych. Zgłosić się do Biura Stowarzyszenia Mechaników Polskich, 224 East 57th Street, New York City. (6m)

FACHOWCA, rzeźnika, obeznanego z klientelą polską i amerykańską potrzeba natychmiast. F. Grożdżewski, 746 Jersey Ave., Jersey City, N. J. Telefon, Montgomery 5624. (7m)

OPERATORÓW doświadczonych na Boston Bags, Puritan Maszynach, Praca na spodach do ramek. D. Nerdinger, 508 Broome St., New York City. (6m)

MŁODYCH mężczyzn. Dobra sposobność dla chętnych robotników. Levine Silversmith Co., 459 East 133rd St., New York (7m)

MĘŻCZYZNY do trzcinowej pracy i winder potrzebni. Zgłoszenia: Metropolitan Reed & Willow Furniture Co., Metropolitan Ave. & 124th Street, Richmond Hill. Telefon Richmond Hill 7951. (7m)

MĘŻCZYZN do pracy przy farbowaniu, wykończaniu i pomocników. Zgłoszenia: Fineo Dyeing & Embossing Co., 83 Scholes St., Brooklyn. (7m)

Interesy do sprzedania
Business Opportunities

BUCZERNIA i grosernia do sprzedania z powodu innego interesu, blisko kościoła polskiego; interes egzystuje 20 lat; zgłoszenia W. Krużyński, Grand Street, blisko rogu Carter St., Elmhurst, L. I. N. Y. (2,4,6,7s)

ARMY i Navy Store do sprzedania. Dobrze wyrobiony interes w polskiej dzielnicy. Cena $600. 105 Grand Street, Brooklyn. (8s)

BUCZERNIA i grosernia do sprzedania, z powodu nieporozumienia familijnego, bardzo tanio. 315 Walnut St., Newark, N. J (5, 7, 9 i 11s)

BUCZERNIA, grosernia i candy store do sprzedania z powodu innego interesu. Lista nowa, cztery piękne pokoje do zamieszkania. Rent $45. Sprzedam tanio. 142 — 4th St., Passaic, N. J. (12 Paździer. s)

BUCZERNIA i grosernia do sprzedania z powodu nieporozumienia między spólnikami. Musi być sprzedana natychmiast. Obrót tygodniowy $500. Cena przystępna. 93 Bradford Ave., Flushing, L. I. Telefon, Flushing 2982. (10s)

BUCZERNIA i grosernia do sprzedania, z powodu nieporozumienia familijnego, bardzo tanio. 315 Walnut Street; Newark, N. J. (9s)

CANDY store z 3 pokojami również i fontanna na sodę; cena $300; 108 Ten Eyck St., Brooklyn. (30s)

CANDY store z powodu samotności do sprzedania; lease; zgłoszenia: 56 Sussex Street, Jersey City. (9s)

CANDY store do sprzedania w polskiej dzielnicy, blisko polskiego kościoła i szkół; 135 Sussex St., Jersey City, N.J. (9s)

DELIKATESEN i Lunch room do sprzedania, w dobrej dzielnicy. 427 — 3rd Ave., Brooklyn. (9s)

CANDY store z mieszkaniem sprzedam tanio, rent niski, z powodu wyjazdu do innego miasta; 448 Grand St. Jersey City. (6s)

CANDY, Cigars, Stationery i Ice Cream Store do sprzedania, w najlepszej sekcji South Brooklyna, musi być natychmiast sprzedany z powodu słabego zdrowia. Po bliższe informacje zgłosić się do: Edward Ankiewicz, 717 Fifth Avenue, blisko 23rd St., Brooklyn. (8s)

CANDY i Dry Goods sklep, w dobrej, byznesowej sekcji, długi lease. Zgłoszenia: Lewicki Realty Co., 338 Henderson St., Jersey City, N. J. (15s)

CANDY, Cigar i Stationery sklep, ustalony dobrze idący interes, cztery jasne pokoje, tani czynsz, duży dochód, sprzedam tylko za $900. Niezwykła sposobność. 416 West 41st St., blisko Ninth Avenue. (8s)

CANDY Store z pokojami, czynsz $20. Cena $250. Blisko szkół, fabryk i doków. 197 Conover St., Brooklyn, N. Y. (8s)

CANDY Store do sprzedania. 226 Brunswick St., Jersey City, N. J. (12s)

DRY GOODS store do sprzedania, wyrobiony interes, w polskiej dzielnicy. Zgłoszenia Nowy Świat, Brooklyn. (6s)

DRUKARNIA w centrum polskich przedsiębiorstw, zawierająca wszelką potrzebną nowoczesną maszynerję, dobra sposobność dla polskiego wydawnictwa. Interes dobrze idzie przez cały rok. Musi być sprzedana z powodu nieporozumień pomiędzy spólnikami. M. Bloomberg, 101 Avon Ave., Newark, N. J. Telefon, Waverly 8292. (7s)

DO SPRZEDANIA stolarnia z maszynami, interes dobrze wyrobiony; zgłoszenia Nowy Świat, 586 Manhattan Ave., Brooklyn lub telefonować Greenpoint 7017. (6s)

DELIKATESEN i grosernia do sprzedania z powodu śmierci żony, lub wezmę spólnika lub wspólniczkę z małym kapitałem. Pisać J. Smith c-o Nowy Świat. (11s)

GROSERNIA i candy store do sprzedania, dobra sposobność dla prędkiego kupca i bardzo tanio. Zgłoszenia do właściciela: 286 — 16th St., Brooklyn. (7s)

GROSERNIA I DELIKATESSEN, STARY, WYROBIONY INTERES, DWA POKOJE W TYLE DO ZAMIESZKANIA. CENA PRZYSTĘPNA, W POLSKIEJ DZIELNICY. ZGŁOSZENIA: 221 FRANKLIN STREET, GREENPOINT-BROOKLYN. (7s)

GROSERNIA i Delikatessen na sprzedaż. Dobra sposobność. 157 Driggs Ave., Brooklyn. (10s)

GROSERNIA, delikatesen i candy store do sprzedania, interes dobrze wyrobiony, obrót tygodniowy od $300 do $400; 2 duże pokoje obok sklepu, rent $25; ostatnia cena $1200; — 47 Patterson Street, Newark, N.J. (6s)

GROSERNIA i Delikatessen do sprzedania, cena przystępna, tani rent, lease, z powodu innego interesu. 584 Sixth Ave., Brooklyn, N. Y. (8s)

GROSERNIA do sprzedania z powodu wyjazdu do kraju. Dobry interes. 161 Franklin St., Greenpoint, Brooklyn. (8s)

GROSERNIA, delikatesen i candy store do sprzedania z powodu wyjazdu; również meble, pokoje do zamieszkania; dobry wyrobiony interes, w polskiej dzielnicy; cena przystępna, zgłoszenia — 86 Jackson Street, Newark, N. J. (9s)

GROSERNIA i buczernia do sprzedania z dwoma pokojami, w dobrym miejscu, pomiędzy Polakami i Rusinami, dobrze wyrobiony interes, niska cena. 11 Fleming Ave., róg Market St., Newark, N. J. (14s)

GROSERNIA, skład owoców i papierosów do sprzedania z powodu słabego zdrowia. Trzy pokoje do zamieszkania. Rent $35. Zgłoszenia: 688 Sixth Avenue, Brooklyn, róg 21st St. (7s)

MEBLE z czterech pokoi do sprzedania. Można wynająć mieszkanie. Tanio. Wiadomość w salonie: 110 North Third St., Brooklyn. (12s)

MEBLE z czterech pokoi tanio do sprzedania, łazienka, elektryka, czynsz $15. Zgłoszenia przez cały dzień, basement, 334 East 8th St. (7s)

MEBLE z dwóch pokoi, ładne duże pokoje, tani rent. 130 St. Marks Place, drzwi 2, pierwsze piętro front. Zgłoszenia od 5-ej do 9-ej wieczorem. (7s)

MEBLE z czterech pokoi do sprzedania. 3-cie piętro, 97 Wallace St., Newark, N. J. (10s)

MEBLE z 4 pokoi do sprzedania; można zamieszkać, tani czynsz; zgłoszenia:— 629 East 12th St., 3 piętro. (7s)

MEBLE, z dwóch pokoi do sprzedania. Można zamieszkać i objąć housekeeperstwo. Zgłoszenia: 33 Avenue A, drugie piętro od frontu. (7s)

PIEKARNIA DO SPRZEDANIA, NATYCHMIAST. DOBRA SPOSOBNOŚĆ DLA PRĘDKIEGO KUPCA. OBRÓT TYGODNIOWY $270. LEASE NA SZEŚĆ LAT. ZGŁOSZENIA OD 5 DO 9 WIECZOREM DO: 613 EAST 11th STREET, J. JAJKIEWICZ. YARDOWY DOM, TRZECIE PIĘTRO. (10s)

PIEKARNIA na sprzedaż. Zgłoszenia: 221 Calyer St., Brooklyn. (7s)

PIEKARNIA, obrót tygodniowy $500, lease na cztery i pół roku, rent $70 z pomieszkaniem, maszyna do mieszania, nowy Ford do rozwożenia. Zgłoszenia do piekarni: 708 Paterson Avenue, West Hoboken, N. J. (7s)

PIEKARZA, foremana przy pieczywie chleba. Tylko pierwszej klasy robotnik niech się zgłosi. $50 tygodniowo. Gerling, 1506 Flatbush Avenue Brooklyn. (6 1 7)

POLSKIE REKORDY

Columbia, tylko 39 c. jeden. Duży wybór tańców i pieśni. 175 East 125th St., blisko 3rd Avenue.

UWAGA

Stationery, Cigar, Candy Store sprzedaję z powodu wyjazdu. Elegancko urządzony, blisko doków, duży towar, tani rent, lease. Egzystuje 34 lat Polska okolica, tanio dla prędkiego kupca. 750 Third Ave., blisko 25th St., Brooklyn, N. Y. (6s)

Interesy do sprzedania
(Business Opportunities)

RESTAURACJA I MAŁA PIEKARNIA, PIEC GAZOWY, $300 DO $350 TYGODNIOWO. CENA $2,200. 220 AVENUE A. (8s)

RESTAURACJĘ sprzedam tanio z powodu nieporozumienia między spólnikami. Długi lease, niski czynsz, obrót tygodniowy $600 gwarantowany. Działajcie prędko. Odpowiedni interes dla polskiego małżeństwa. Preves, 2 Howard Ave., Brooklyn, Room 6, blisko Gates Ave. Stacji Subway'u. (7s)

RESTAURACJA i Delikatessen na sprzedaż, blisko fabryki, tanio. Zgłoszenia: 91st St. i 95th Ave., lub Chischester Ave., Woodhaven, L. I. (7s)

RESTAURACJA na sprzedaż w South Brooklyn, bardzo dobra ssekcja, blisko fabryk, interes bardzo dobrze idzie. Musi być natychmiast sprzedany, gdyż właściciel opuszcza miasto. Cena $1,100. Po bliższe informacje zgłosić się do: Edward C. Ankiewicz, 717 Fifth Avenue, Brooklyn, blisko 23rd St. (12s)

SKŁAD cukierków, cygar i drobiazgów do sprzedania, tanio, z powodu wyjazdu do kraju. Publiczny telefon. Zgłoszenia: 586 Manhattan Ave., Brooklyn. (7s)

SKŁAD mięsa, interes za gotówkę tylko, długo istniejący dobry interes, blisko Newarku, klientela rozmaita. 58 Jones St., Newark, N. J. (6, 7 i 9s)

SPRZEDAM po niebywale niskiej cenie ładny 10 pokojowy dom mieszkalny;— wszystkie ulepszenia, z osobną lotą; garaż i automobil; cena $9,000. Zgłoszenia 319 Johnston Ave., Jersey City, N.J. (7e)

SALON i restauracja do sprzedania. Lease na pięć lat 159 West Street, Greenpoint, Brooklyn, róg Huron Street. (7s)

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

Tanie i Dobre Domy do Sprzedania

6-fam. murowany z dwoma sklepami. Cena $17,000, wpłaty $5,000, rentu $200.
3-fam. murowany ze sklepem po 6 pokoi. Cena $11,000, wpłaty $3,500, rentu $116.
6-fam. drewniany, po 5 pokoi Cena $11,700, wpłaty $3,500, rentu $136.
6-fam. drewniany po cztery pokoi. Cena $8,000.
6-fam. „stucco" po cztery pokoi. Cena $10,000 ,wpłaty $3,000, rentu $132 miesięcznie.
6-fam. drewniany po cztery pokoi. Cena $7,500, wpłaty $2,500, rentu $90 miesięcznie.

W. WOLANSKI
Biuro Realnościowe i Szyfkartowe
Wysyłka pieniędzy do Polski w dolarach i markach.
111 DUPONT ST., BROOKLYN, N. Y. (6, 7 i 11e)

TANIOSCI W BROOKLYNIE

8-fam. drewniany dom, apartamenta po cztery pokoi, dobra sekcja na Seventh Ave., blisko 19th St Cena $14,500, gotówki $2,500, reszta wedle umowy.
6-fam. murowany, gorąca wada, elektryka, w dobrym stanie, rentu $2,580, w Bayridge na 59th St., bieżące wydatki $1,100. Cena $17,500, na lekkie spłaty według umowy.
3-fam. z białej cegły murowany, parowe ogrzewanie i elektryka, blisko Prospect Parku, 17 pokoi, 3 wanny. Cena $14,500, warty $16,500. Działajcie natychmiast, dobre warunki.
10-fam. murowany dom, najlepsza sekcja w Brooklynie, po 6 pokoi, wanny, parowe ogrzewanie. Cena $39,500, rentu rocznie $6,750, na lekkie spłaty według umowy
6-fam. drewniany po cztery pokoi, lota 25 x 100, rentu $1,705. Cena $9,000, gotówki $1,500. Działajcie natychmiast. Tylko trzy takie domy pozostały.

Leon Sokołowski
539 FOURT AVE., BROOKLYN, N. Y.
przy Prospect Ave. Subway'u Stacji
Dojazd: Fourth Ave. B. R. T. Local.
Telefon, South 0653. (7e)

W ASTORIA nowy dwufamilijny murowany dom, wolny od podatków, wszelkie ulepszenia, „Built in Top" Shower Bath, frontowe werandy, garaż, dobre sąsiedztwo, właściciel chce sprzedać za przystępną cenę na dogodnych warunkach Zgodzi się na zamianę domu na loty w Astoria. Walter S. Chmużyński, c. o. Mr. Grace, 582 Steinway Avenue, Astoria, L. I. Telefon, Astoria 2224. (19e)

FARMA 220 akrów, z czego 40 akrów stawu pełnego rozmaitych ryb; 90 akrów równej ziemi urodzajnej ze zbiorami z pola; drzewa owocowe, reszta las i pastwiska; rozmaita maszynerja, automobil, 8 dojnych krów, 2 jałówki, 2 konie, maciora z 10 prosiakami; kury, gęsi, indyki, odm 6-pokojowy, nowa letnia kuchnia, stajnia, stodoła, wozownia kurnik, chlew, komora; 3¾ mili do miasta, sklepów, stacji kolejowej; cena $4,700; gotówki potrzeba $1,700, reszta rządowa pożyczka na 30 letnią spłatę. Zgłosić się do V. Mazurkiewicz, 611 — 3rd Avenue, Brooklyn, N. Y. (7e)

Loty wasze weźmiemy w zamian

6-pokojowy, wolny od podatków, odosobniony dom, oszklona weranda, wszystkie nowoczesne ulepszenia, na Avenue U Stacji Sea Beach Subway'u, lota 20 x 100, warunki według umowy.
Właściciel, 160 Avenue U (5e)

FARMY DO SPRZEDANIA

Farma 68 akrów, sad, 2 akry lasu, dom o 7 pokojach, 4 innych budynków, maszynerja, 2 konie, 3 krowy, 3 cieląt, 200 kur, 7 akrów korny, akier kartofli. Cena $4,000, gotówki $2,000.
Farma 58 akrów, 5 akrów lasu, 4 akry sadu, dom o 5 pokojach, 4 innych budynków, 50 buszli żyta, 4 akry korny, 2 akry greczki, akier i pół kartofli, pół akra kapusty, 2 konie, 2 krowy, jałówka, 3 świnie, 150 kur. Cena $2,700, gotówki $1,500.

FILANOWSKY
103½ St. Marks Place, (East 8th Street) New York City (20 Paździer. e)

DOBRA gospodarcza farma do sprzedania, 175 akrów, 125 akrów ornego pola, reszta budowniczy las, jezioro, sad, nowy dom o 8 pokojach, 10 innych budynków, 18 krów, 4 jałówki, byk, 2 konie 300 kur, 5 świń, gęsi, kaczki, 1,000 buszli kukurydzy, 1,000 buszli kartofli, dużo siana, owsa, wszystka potrzebna maszynerja, mila do dużego miasta. Cena $7,000, gotówki $2,000. P. Owdy, 194 Avenue A, róg 12th St., New York City.

DWA DOMY ZA $6900

na Freeman ulicy w Greenpoint, mieszkanie dla 2 rodzin w każdym domu, po 3 pokoi i wanny; dochód $100 miesięcznie; można nabyć za małą gotówkę.— Zgłoszenia
S. J. BARRON
16 Court St., Brooklyn, N. Y. (11e)

FARMA na sprzedaż, 185 akrów, 29 dojnych krów, 2 młode cielaki, 1 buhaj, 5 koni, 90 kur, wszelkie maszyny rolnicze, powozy, także włączając maszynę do dojenia i automobil, dobra obora, 2 silos, mleczarnia, lodownia, stajnia i inne potrzebne budynki. Dom 12 pokojowy, doskonale odrzewiony, 25 drzew jabłkowych. Woda zaprowadzona w domu, także w innych budynkach, tak jak w mieście. Rzeka przeływa przez pastwisko i blisko budynków, jest zrobiona zastawa cementowa. 2½ mili do kolei i miasteczka, w którym są fabryki, młyny, składy, 2 banki, publiczna szkoła, także wyższa szkoła, kościoły. Mleko sprzedaje się z tej farmy na „Grade A", co przynosi najwyższą cenę. Roczny dochód $5,000, cena $16,000, wpłaty $4,000. Zgłoszenia: F. W. Błażejewicz, Box 253, Boonville, N. Y. (11e)

LENOX HILLS — FARMINGDALE

$60 kupi lotę w pobliżu dowrca kolei; $10 zadatku $5 miesięcznie, ¼ akrowe działki tylko po $180; tytuł własności gwarantowany; 14 fabryk zatrudni wszystkich przybyszów; kościoły, sklepy łańcuchowe, wyższe szkoły, szkoły rolnicze i przemysłowe; dwa teatry. Zbudujemy i sfinansujemy Wam dom. Poślijcie po nasz plan. Napiszcie: Polish Department, C. O. YOAKUM, 110 West 34 ulica, N. Y. City. Chickering 4038.

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

GAWLIŃSKI & COMPANY
Polsko-Ame. Spółka Realnościowa
poleca następujące tanie domy w New Yorku, Brooklynie i okolicy
W NEW YORKU:

2 fam. murowany, 7 pokoi, wanna i elektryka. Dom czysto utrzymany. Cena $7,400. Wpłaty $2,000.
3 fam. drewniany, w Bronx, 14 pokoi, gorąca woda. Cena $9,250. Wpłaty $2,300.
3 fam. murowany, „Grocery Store", 2 pokoi w tyle, po 6 pokoi dla rodziny. Rent $1,548. Cena $13,500.— Wpłaty $4,000.
4 fam. murowany „Store" przy 37-ej ulicy i Second Ave. Cena $14,500. Wpłaty $2,500.
5 fam. murowany „Store" i 4 pokoi w tyle, elektryka. Rent $2,512. Cena $11,500. Wpłaty wedle umowy.
8 fam. murowany, na 148-mej ulicy L. 25x100 po 4 pokoi dla rodziny. Rent $2,700. Cena $19,000. Wpłaty $4,000.
10 fam. murowany, 5-cio piętrowy, na East Side; po 5 pokoi dla rodziny. Rent $2,628. Cena $15,000. Wpłaty $3,500.
10 fam. murowany, elektryka. Gorąca woda. Rent $2,672. Cena $18,500. Wpłaty $4,500.
11 fam. murowany „Store" po 4 pokoi dla rodziny. L. 25x103. Rent $3,100. Cena $22,000. Wpłaty $5,000
15 fam. murowany, 5-cio piętrowy, po 3 i 4 pokoi dla rodziny. Elektryka. Rent $4,850. Cena $30,000. Wpłaty $7—8,000.
20 fam. murowany na East Side; po 3 pokoi dla rodziny. . 25x103. Rent $3,240. Cena $18,000. Wpłaty $6.000
20 fam. murowany, w Bronx, wszelkie ulepszenia. Rent $7,323. Cena $45,000. Wpłaty $10,000.
22 fam. murowany „Store", elektryka, po 3 pokoi dla rodziny. L. 25x100. Rent $5,000. Cena $28,500. Wpłaty $10,000
24 fam. murowany, „3 Stores", po 3 i 4 pokoi dla rodziny. Gorąca woda. Rent $7,000. Cena 45,000. Wpłaty $10,000.
28 fam. murowany „2-Stores" po 3 i 4 pokoi dla rodziny, gorąca woda. Rent $8,400. Cena $47,500. Wpłaty $5,000.
30 fam. murowany, 6-cio piętrowy, 2-Stores 3 i 4 pokoi dla rodziny,— wanny. Rent $8,000. Cena $45,000. Wpłaty $12,000.
33 fam. murowany, przy 171 ulicy;— wszelkie ulepszenia. L. 50x162. Rent $11,508. Cena $65,000. Wpłaty $15,000.
36 fam. murowany, 6-cio piętrowy; L. 50x100. Ulepszenia. Rent $12,000. Cena $80,000. Wpłaty $18,000.

W BROOKYNIE:

2 fam. drewniany, 11 pokoi i wanna. Cena $6,000. Wpłaty $1,500.
3 fam. i „Store" drewniany. Rent $1,248. Cena $8,250. Wpłaty $2,000.
3 fam. drewniany, na pełnej locie.— Cena $5,800. Wpłaty $2,000 do $3,000. Rentu $848.
3 fam. drewniany, 21 pokoi, na pełnej locie. Cena $9,500. Wpłaty $3—4,000.
4 fam. i „2 Stores" na Driggs Ave., koło kościoła. Cena $15,000. Wpłaty około $5,000. Rentu $2,244.
6 fam. i „2 Stores" w dobrem miejscu. Cena $15,500. Wpłaty wedle umowy. Rentu $2,016.
7 fam. murowany, w South Brooklynie, wanny, boilers. Ładna sekcja. Rent $2,052. Cena $14,500. Wpłaty $4,000.

GAWLIŃSKI & COMPANY
Pol.-Amer. Spółka Realnościowa
BIURO W NEW YORKU:
426 EAST 16th STREET
BIURO W GREENPOINT:
11 DIAMOND STREET
przy Driggs Avenue

LINKE & BRACHOCKI
polecają następujące tanie domy
2 fam. drewniany, 11 pokoi, cena $5,600; gotówki $1800.
3 fam. drewniany, 18 pokoi, $10.500 — wpłaty $3.500.
8 fam. murowany, 5 pokoi i wanny — $21,000, wpłaty $6.500.
6 fam. drewniany na Leonard ul. cena $11,500, wpłaty wedle umowy.
Oprócz powyższych mamy wiele innych dobrych propozycji.

LINKE & BRACHOCKI
Biuro Realnościowe i Notarjalne
Asekuracja wszelkiego rodzaju
Wysyłka pieniędzy
1070 Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y.
blisko Eagle Street

GOTOWE DO ZAJĘCIA

Nowe, wygodne domy — w których można mieszkać przez cały rok: 3 pokojowe $1.000; gotówki $250; 4 pokojowe $1,225, $400; 5 pokojowe $1,450, $500; — ceny włącznie z całemi lotami; reszta miesięcznie, jak czynsz; wodociągi, elektryka na przedmieściu. — Room 94, 180 Broadway, New York City.

$399—Chicken Farm—$399

½ akra, (10 lot miastowych) $50 z góry, $6 miesięcznie, 5 minut piechotą do dużego miasta. Jeden blok od szkoły, blisko 50 dużych fabryk, sklepów i kościołów. Zgłosić się listownie lub osobiście. Hamilton, Room 910 53 Park Row, New York City.

96 FRANKLIN St., w Brooklynie, dwufamilijny dom i sklep, 25 x 100, sprzedam tylko za $5,500 dla dobrego kupca, $1,000 gotówki. Po bliższe informacje zgłosić się do: William, 835 Manhattan Avenue (7e)

Poszukiwania
(Information Wanted)

PRZYJMĘ jednego lub dwóch przyzwoitych mężczyzn na mieszkanie lub dwie panny. 741 Second Ave., drugie piętro front. (7i)

PANNA, lat 29, przystojna, dobrze wychowana poszukuje towarzysza życia, ma gotówkę. Zgłoszenia listownie przesyłając fotografję. W. Mikulska, 103 North 8th Street, Brooklyn. (8i)

POSZUKUJĘ spólnika buczera do buczerni również kucharza do restauracji, lub sprzedam jeden interes Zgłosić się do: J. Pawlik, 94 Norfolk Street, Newark, N. J. (6i)

Pokoje do wynajęcia
Rooms to let

CZTERY pokoi do wynajęcia, duże i jasne; rent $20; zgłoszenia Denver Co., 217 Havemeyer St., Brooklyn. (9r)

SKLEP do wynajęcia, odpowiedni na grosernię, rent niski, zgłoszenia Denver Co., 217 Havenmyer Street. (9r)

DUŻY i ładny pokój frontowy umeblowany dla jednego lub dwuch panów. Telefon i wszelkie ulepszenia. 255 East 69th St., drugie piętro na prawo. (6r)

POKÓJ frontowy do wynajęcia dla małżeństwa lub dwóch mężczyzn, 615 East 15th St., czwarte piętro na lewo. (7r)

JASNY pokój do wynajęcia dla kobiet. Niski rent. Adres: 414 East 9th St., drugie piętro. (6r)